

KEPENK

OCAK-ŞUBAT 2021 | YIL: 14 SAYI: 92 | ÜCRETSİZ

ISSN 1306-2778

Esnaflımızın 2021 Yılı Beklentileri

GELENEKTEN GELECEĞE KÖPRÜ OLAN SANATÇI: **BARIŞ MANÇO**SAĞLIKLI BİR VÜCUT İÇİN; **DOĞAL HAYAT**

Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Yusuf TEKİN:
Hacı Bayram Veli Üniversitesi; Öncü ve yeni nesil bir üniversite olacaktır.

ANKAMOB - Ankara Mobilyacılar Lakeciler Esnaf ve Sanatkarlar Odası Başkanı Hüseyin TAKLACI:
Elmadag OSB ile Siteler esnafı yeniden doğacak.

TOÇ BİR-SEN - Tarım-Orman Çalışanları Birliği Sendikası Genel Başkanı Hüseyin ÖZTÜRK:
Toç Bir-Sen hedeflerine emin adımlarla ilerliyor.

Türkiye Yazarlar Birliği (TYB) D. Mehmet DOĞAN:
Yazarken sabır sebat göstermek, bir elbise provası yapar gibidir!

NEOVA dan yeni bir hizmet!
SİGORTA

WWW. **hasarliaracsatis**
.com

“hasarlı araçları doğrudan satın alabileceğiniz yeni adresiniz”

GÜVENLİ SATIŞ
ÜCRETSİZ ÜYELİK
ŞEFFAF İHALE SİSTEMİ
EKONOMİK ARAÇ ALIM

Hem Taze
Hem Leziz

Çizgimiz hiç değişmedi...

www.hicretsekerleme.com.tr

ÖZ HİCRET ŞEKERLEME GIDA İTH. İHR. PAZ. SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.

☎ 0312 397 29 57

✉ bilgi@hicretsekerleme.com.tr

📍 MERKEZ: Macun Mahallesi, Abdulhalik Renda Cad. No: 19 Yenimahalle/ANKARA

Müşteri Danışma Hattı: 0850 304 1980

HAVA SOĞUK ŞARTLAR AĞIR KARDEŞLERİNİ UNUTMA

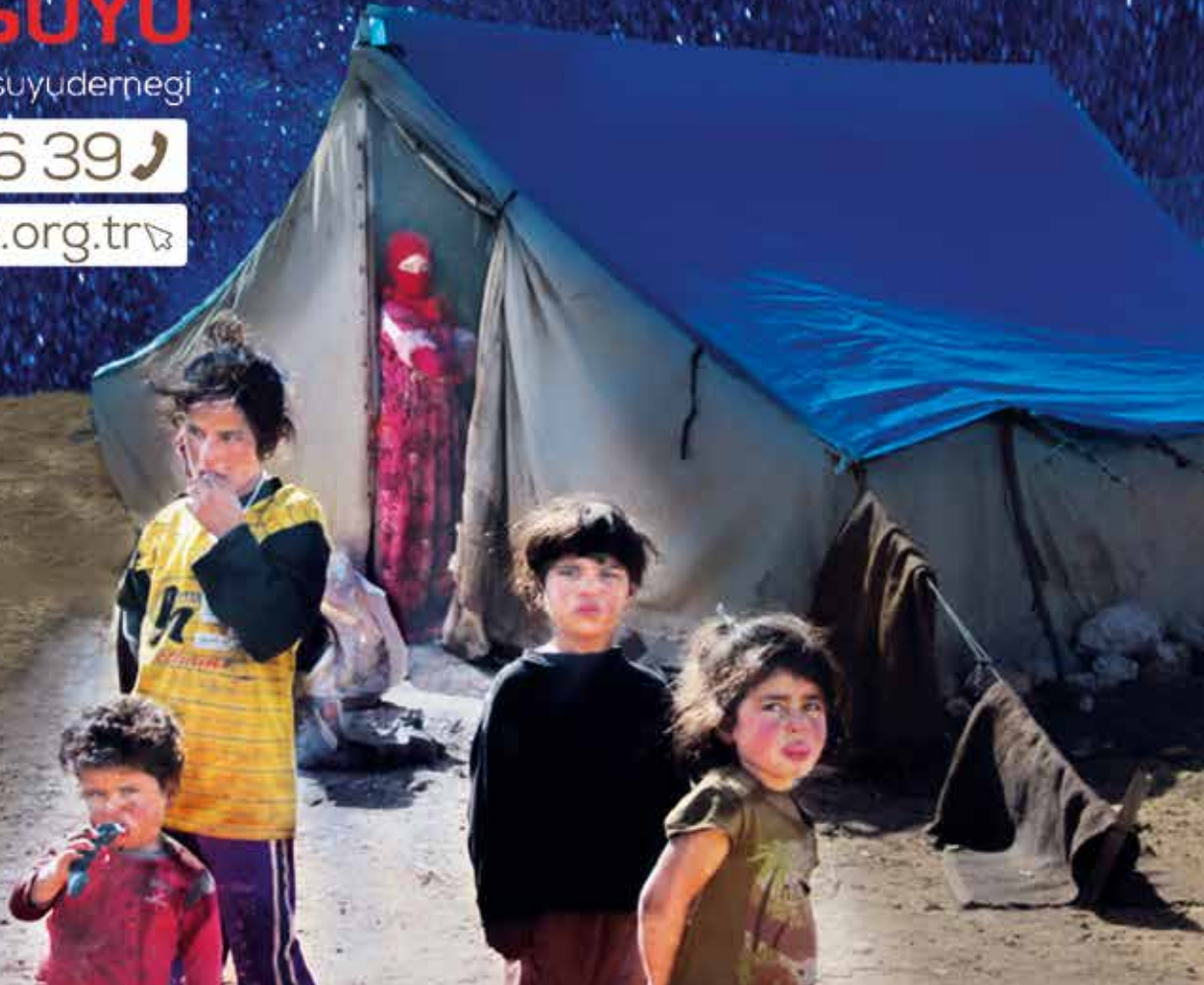

CANSUYU

f t i cansuyudernegi

444 66 39

cansuyu.org.tr

YILIN İÇECEK MARKASI ÖDÜLÜ

13. YILIN EN'LERİ ZİRVESİ ÖDÜL TÖRENİ

İçerdiği doğal mineraller sayesinde vücut direncini artırmaya ve bağışıklık sistemini güçlendirmeye yardımcı olan, lezzeti kadar faydalarıyla da ön plana çıkan Beypazarı Doğal Maden Suyu, maden suyu sektörünün lider firması olarak bu ödülün sahibi olmaya layık görüldü. Bizi tercih eden tüm tüketicilerimize teşekkür ederiz.

Beypazarı
Karakoca®

www.beypazarimadensuyu.com.tr

444 3 223

ESDER

ESDER (Esnaf ve Sanatkarlar Derneği) ADINA
İMTİYAZ SAHİBİ
MAHMUT ÇELİKUS

GENEL YAYIN YÖNETMENİ
AHMET CİHAT ÇELİKUS

SORUMLU
YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ
MEHMET ÇETİN

YAYIN KURULU
PROF. DR. MAZHAR BAĞLI
PROF. DR. OSMAN ALTUĞ
DOÇ. DR. MUSTAFA ORÇAN
İBRAHİM VELİ
MUSTAFA ÖZEL

YÖNETİM ADRESİ:

İSTANBUL CAD. SOYDAŞLAR SK.
NO: 19/6 KAT: 4 ULUS/ANKARA
TEL: (0312) 310 47 97 FAKS: (0312) 310 47 98
WHATSAPP İHBAR NUMARASI: (0549) 310 4797
www.esder.org.tr
esnafvesanatkarrlar@gmail.com
esdergenelmerkez@hotmail.com

f /ESDER97

YouTube / Esnaf ve sanatkarlar genel merkez

GRAFİK - TASARIM:

İBRAHİM SAĞLAM - (0532) 460 96 41

BASKI: SEĞMEN MATBAACILIK SAN.TİC.LTD.ŞTİ.
TURGUT ÖZAL BULV. ZÜBEYDE HANIM MAH.
NO: 4-B İSKİTLER-ALTINDAĞ/ANKARA
TEL: (0312) 342 51 80-81
e-mail: segmenajans@gmail.com

BASKI TARİHİ: 16.02.2020

YAYIN TÜRÜ: SÜRELİ YAYIN
ISSN: 1306-2778

KEPENK dergisine gelen yazıların yayınlanma hakkı dergiye,
yayınlanan yazıların sorumluluğu ise yazarlara aittir.
Yazı ve resimler kaynak gösterilerek iktibas edilebilir. Dergimiz
basın ve meslek ilkelerine uyar.

ÜCRETSİZDİR

REKLAM İNDEKSİ

NEOVA SİGORTA.....	Ön İç Kapak
KAYBOLAN MESLEKLER	Arka İç Kapak
VAKIF KATILIM	Arka Kapak
HİCRET ŞEKERLEME	1
CANSUYU.....	2
BEYPAZARI MADEN SUYU.....	3

Esnafımızın 2021 Yılı Beklentileri

16

PROJELERİMİZ.....7

BAŞKANDAN.....7

KAPAK KONUSU:
ESNAFIMIZIN 2021 YILI BEKLENTİLERİ.....8

ANKAMOB - ANKARA MOBİLYACILAR
LAKECİLER ESNAF VE SANATKARLAR ODASI
BAŞKANI HÜSEYİN TAKLACI:
ELMADAĞ OSB İLE SİTELER ESNAFI
YENİDEN DOĞACAK.....16

TOÇ BİR-SEN GENEL BAŞKANI
HÜSEYİN ÖZTÜRK: TOÇ BİR-SEN HEDEFLERİNE
EMİN ADIMLARLA İLERLİYOR 20

20

24

ANKARA HACI BAYRAM VELİ ÜNİVERSİTESİ
REKTÖRÜ PROP. DR. YUSUF TEKİN:
HACI BAYRAM VELİ ÜNİVERSİTESİ; ÖNCÜ VE
YENİ NESİL BİR ÜNİVERSİTE OLACAKTIR.....24

TÜRKİYE YAZARLAR BİRLİĞİ (TYB) BAŞKANI D.
MEHMET DOĞAN: YAZARKEN SABİR, SEBAT
GÖSTERMEK BİR ELBİSE PROVASI YAPAR
GİBİDİR!.....28

DRC UNLU MAMÜLLERİ SAHİBİ
CAVİT DOĞAN: KALİTELİ EKMEK, BİLGİ, BECERİ
VE TEKNOLOJİ GEREKTİRİR..... 32

DOĞAL HAYAT POLİKLİNİĞİ DR. MUTAHER
AKÇAER: SAĞLIKLI BİR VÜCUT İÇİN
GELENEKSEL TIP TEDAVİLERİ..... 36

ESDER ŞUBE BAŞKANI AHMET SOYDOĞDU:
MİLLİ EKONOMİ, MİLLİ DURUŞLA
MÜMKÜN OLUR.....40

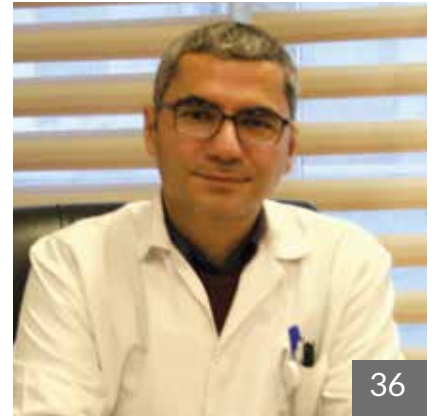
ESNAF İÇİN YENİ UFUK, YENİ KONUM!.....42

KREDİ İLE OLACAK ŞEY DEĞİL,
BİZE HİBE GEREK.....43

MOZAİK ZANAATKARI MUSTAFA SALİH
KAMANLIOĞLU: MOZAİK SANATININ
İNSAN PSİKOLOJİSİNE BÜYÜK
BİR KATKISI VARDIR.....44

GELENEKTEN GELECEĞE KÖPRÜ OLAN
SANATÇI: BARIŞ MANÇO.....46

PAYLAŞMANIN DİĞER ADI;
ESANF LOKANTASI.....48

36

28

32

40

◆ AHİLİĞİ ANLAT SİNEMA ATÖLYESİ

“AHİLİĞİ ANLAT SİNEMA ATÖLYESİ” projemiz, 03.12.2020 tarihinde İç İşleri Bakanlığı tarafından hibe almaya hak kazanmıştır. Esnaf ve Sanatkarlar Derneğinin yürütmeyeği projenin faaliyetleri Ankara’da gerçekleştirilecek olup faaliyet süresi 6 aydır. Ahi Evran’ın sanatla genç nesile tanıtılması hedefiyle oluşturulan projenin hedef kitlesi; 15-30 yaş arası lise ve üniversite öğrencileri, genç girişimciler ve genç çalışanlardır. Proje kapsamında, 4 ay boyunca katılımcılara

profesyonel bir kadro ile sinema eğitimi verilecektir. Katılımcılarımız teknik olarak eğitilirken “kadim Ahilik kültürünün tanıtılması” gibi başlıklarda seminerler olarak Ahilik hakkında bilinçlendirileceklerdir. Sinema eğitimi sonrasında set imkanları oluşturularak katılımcı-

ların danışman yönetmenleri ile kararlaştırdıkları senaryonun çekim aşamasına geçilecek ve toplamda 8 haftalık bir süreç sonunda “Ahiliği Anlat” sinema atölyesinin birinci fikri çıktısı olan filmin çekim ve kurgusunun tamamlanmış olması planlanmıştır.

instagram: /ahiligianlat/ • **twitter:** /ahiligi • **facebook:** /Ahiliği Anlat Sinema Atölyesi
Kayıt için iletişim: esnafvesanatkarlar@gmail.com

◆ AKTİF YAŞLILIK HAREKETİ

TC. Gençlik ve Spor Bakanlığı Gençlik Projeleri Destek Programı kapsamında 2020-1. genel çağrısında, Esnaf Ve Sanatkarlar Derneği’ nin başvurmuş olduğu “Aktif Yaşlılık Hareketi” adlı proje kabul olmuştur. Projemiz, 65 yaş üstü bireylerin gönüllülük faaliyetleri ile desteklenmesi ana teması çerçevesine kültür ve sanat süreçlerini de dahil ederek, gençlerin manevi ve evrensel değerlere saygılı bireyler olarak bilinçlendirilmeleri amaçlanmaktadır. İlk 6 ay Esnaflık

ve bu çerçevede planlanan faaliyetler ile son 6 ay sanatkarlık ve bu kapsamda gerçekleştirilecek faaliyetler ele alınacaktır. Faali-

yetlerimiz, 2 ana, bir ara toplantı dahilinde, Türkiye’nin 7 farklı bölgelerinden katılımcılar ağırlanacaktır.

instagram: /aktifyaslilikhareketi • **twitter:** /ktifyaslilik1 • **facebook:** /Aktif Yaşlılık Hareketi
Derneğimizin iletişim bilgileri: esnafvesanatkarlar@gmail.com

ESNAF KAZANIMLARINI KAYBETMEMELİ

Esnaf ve sanatkârlık maalesef herkesin yapabileceği bir iş olarak değerlendiriliyor. Halbuki eskiden sermaye yükselimi esnafıktan başlardı. Girişimciler evvela esnaf olup iş yeri açar, orada pişer ve ardından sermayesini yükseltirdi. Türkiye'deki en büyük ticaret erbabı esnaflıkla işlerini büyütenlerdir.

Ancak bugün özellikle de COVID-19 sürecinde ülke genelinde 2 milyonu aşkın esnaf ve sanatkârımızın tamamı bu yükselişten mahrum kalmıştır. Kahvehane, kıraathane, çay bahçeleri, bilardo salonları, halı sahalar, internet kafeler, elektronik oyun salonları, tiyatro ve sinema salonları başta olmak üzere on binlerce esnaf faaliyetlerine doğrudan ara verdi. Okulların kapalı olması sebebiyle 20 bine yakın kantin kapandı. 400 bini aşkın servisçi esnafımız tamamen iş yapamaz hale geldi. Okulların kapalı olmasıyla aynı zamanda okul kıyafeti satan konfeksiyoncu, ayakkabıcı, çantacı ve kırtasiyeciler esnafımız iş yapamaz hale geldi.

Son yapılan uygulamalarla enafımızın banka kredi taksitleri ertelendi. İşyerleri tamamen kapanan esnafımız için mücbir sebep ilan edildi. KDV ve muhtasar beyanname verme süreleri ve bunların ödemeleri işyerleri açılana kadar ertelendi. Ayrıca borcu olan esnafın sağlık hizmetinden yararlanması için de çok önemli bir karar hayata geçirildi. Ancak esnaf ve sanatkarlarımıza sağlanan doğrudan nakit ve kira desteği kapsamı geçmiş dönem ciroları dikkate alınarak genişletilmelidir. Çalışanların sosyal güvenlik prim ödemeleri ile vergi, elektrik, su, doğalgaz fatura bedelleri bir yıl süre ile faizsiz ertelenmelidir.

Pandemi döneminde açıklanan destek paketleri için 1 milyon 316 bin toplam başvuru yapıldı. Destekler konusunda kesinleşmiş bir rakam olmamakla birlikte, açık-kapalı demeden esnafımızın tamamının desteklerden yararlandırılmalıdır. Kredi kullanamayan esnaf ve sanatkarlarımıza en az 1 yıl ödemesiz faizsiz kredi desteği sağlanmalıdır. Esnaf ve sanatkarlarımızın 2021 beklentilerini karşılayacak adımlar, gelişen ülkelere yakışan bir vizyonla yeniden şekillendirilmelidir.

MAHMUT ÇELİKUS
ESDER GENEL BAŞKANI

ESNAFIMIZIN 2021 YILI BEKLENTİLERİ

Ülkemizde 3 bin esnaf odasına kayıtlı 1 milyon 906 bin esnaf ve 2 milyon 58 bin adet işyeri bulunuyor. Salgın nedeniyle bir taraftan kapanmalar yaşanırken diğer taraftan iş yerini devretmeye çalışan ya da bunu düşünen sayısı her gün artıyor. Bu şekilde birkaç ay devam ederse esnafın yarısından fazlası buna dayanamayacaktır. Bazı iş kollarının kaybolmak durumunda olduğu, bazı mesleklerin yok olmaya başladığı günümüzde halen eski alışkanlıkları devam ettirmek de bir başka sıkıntı kaynağı. Ayrıca yatırım ortamının de yeni müteşebbisler için uygun olmadığı görülüyor. Covid-19 sürecinin başladığı Mart 2020 tarihinden bugüne esnafın çoğunluğunun faaliyetleri durduruldu ya da kısıtlandı. Hafta içi ve hafta sonu uygulanan sokağa çıkma kısıtlamaları bazı işletmelerin gelirlerini tamamen ortadan kaldırdı. Bu durum, normalleşme döneminde bile finansal güçlükleri aşamayan işletmelerde yeni sıkıntılar doğurdu. Bu açıdan esnafımıza kulak veriyoruz.

SEDAT AKSUNGUR

ESDER Çorum Şube Başkanı

Esnaflarımızı onurlu bir şekilde yaşatacak adımlar atılmalı

Çorum içinde esnaf olmak Türkiye'nin her ilinde esnaf olmaktır. Buna istinaden bürün esnaf kardeşlerimizle dertlerimiz aynıdır. Büyüklerden, hasta başına 250-300 YTL muayene ücreti alan bürosu olan doktordan, milyonlarca ciro yapan kuyumcudan vergi alınmaz, nedense hep zarar gösterilen bu yerlerden hesap sorulmaz. Ama küçük esnaf vergi rekortmenidir. Tabela vergisi, stopaj vergisi, KDV, geçici vergi, gelir vergisi..ve adını sayamadığımız 10 küsur vergi ile boğuşturulur. Büyük marketleri şehir dışına taşıyacağız denilir, ama halen her yerde türemelerine izin verilir, sürümden aldıkları hediye ürünleri yarı fiyatına satıp piyasayı karıştırmalarına göz yumulur. Küçük esnaf korunmaz.

Her şey tüketicinin lehindedir gibi tutarsız bir söylem ile tüketicilerin beyni karıştırılarak bazı tüketicilerin 6 ay sonra gelip ben bu ürünü kullandım ama iade istiyorum gibi bir söylemlerine sebep olurlar. Değiştirmezsen sen nasıl esnafsın gibi tüketici söylemlerine maruz kalırla Memura emekli olduğunda aylıklarından kesilen yaklaşık 225 YTL karşılığı 850 YTL emekli maaşı + bir de

üstüne toplu emekli ikramiyesi verilir. Aynı şekilde prim yatıran SSK'lı işçiye emekli maaşı 1000 YTL verilir. Ama Bağ-Kur'ludan her ay zorla 300 YTL prime karşılık emekli olduğunda 600 YTL emekli maaşı verilir emekli ikramiyesi vs. ödenmez.

Bunun gibi sayacağımız onlarca madde ile küçük esnaf bitirilmeye çalışılmaktadır. Yetkililerin bu yakarıtlara artık bir çözüm üretmesini bence gerekiyor. Esnaflarımızın Onurlu bir şekilde yaşaması için devletimizin hizmet sektörü içinde olmak üzere tüm esnafın yanında olduğunu mecliste yapacağı çalışmaların küçük esnaf içinde yasa değişikliğine ihtiyaç duyuluyor. Küçük esnaf kaybolursa halk da kaybolur.

MEHMET TUNCER

ESDER Düzce Şube Başkanı

Ülkeyi üç harfli bastı esnaf bitti, BİM, ŞOK, A101 esnafı bitirdi

Son yıllarda yaşadığımız ekonomik süreç çalışanlar arasındaki gelir dağılımında büyük farklılıkların oluşmasına sebep olmuştu 2002 yılında çalışanların %8 i asgari ücretle geçimini sağlarken günümüzde asgari ücretle geçinenlerin oranı % 46 ya yükselmiştir. Bu hızla büyüyen gelir adaletsizliği maalesef esnaf tarafında ÜÇ harfli diye tabir edilen BİM ŞOK ve A101 gibi firmaların eline geçmiştir. Her ma-

halle her köşe başı her yerleşim yeri hatta köylere bile açılan bu mağazalar her ürünü satmaktalar. Bu salgın hastalık sürecin de kapalı kalan esnafın payını bu üç harfli aldı.

Bugün züccacyeden iç çamaşırına Elektrikli ev aletlerin den ayakka-bıya giysisinden ev tekstiline bütün çeşitleri bulunduran bu mağaza zincirleri ülke çapında zaten zor durum da olan esnafın bitmesinin en büyük sebebi olmuştur. Bugün toplamda 30000 bin gibi bir mağaza sayısına sahip bu üç harfli orantısız ekonomik güçleriyle esnafın sonu getirmiştir. Şu an esnaf maalesef ülkemizin bel kemiği yok olmuştur. Soruyorum bu mağaza zincirleri kim ve kimlerin bu mağaza zincirlerini kimler neden destekliyorlar ve kimler neden esnafın yanında değil hep onların yanındadır? Neden esnafın yok olmasını seyrediyorlar?

AHMET ÖZDEMİR

ESDER Elazığ Şube Başkanı

Esnaf 2021'den umut bekliyor?

2020 yılında, yaşanan doğa olayları ve pandemi sürecinin etkileri oldukça yıkıcı şekilde hissedildi. Dönen çek senet oranları, ödene-meyen krediler, kapanan iş yerleri, vaktinde ödenemeyen kiralar, işsiz kalan milyonlarca insan, sektörlerin hammadde sorunları, tüm sektörlerdeki olağanüstü artışlar pandemiden dolayı tedirgin olan insanları çıkmaza sürüklemiştir. 2021 yılı için esnafımızın umutları devam etmektedir. Tüm sektörlerimiz kendi içinde çok sayıda sorun ile boğuşmaktadır. 2021 yılı 2020'nin mirası üzerine kurulu olduğundan esnafımızın toparlanması, üretime başlaması, eleman çalıştırması ve pazarlama ihtiyacının çözülmesi elzemdir. Özellikle bu nokta devletimize ve sivil toplum kuruluşlarımıza büyük görev düşmektedir.

Devletimiz, bankalar aracılığıyla verdiği kredilerin vadesini uzatmalı,

I Ahmet Özdemir

> faizleri silmeli ve esnafımıza yeni imkânlar sunmalıdır. Bin yıllık geçmişiyle ve güçlü yapısıyla devletimiz bunu göğüsleyebilecek niteliktedir. Küçük esnafımız büyük holdinglere yem edilmemeli, AVM kültüründen Ahilik kültürüne tez zamanda geçilmelidir. 2021 yılında sektörel canlanmanın çok geniş kesimlere ulaşabilmesi için banka kredilerinin oranları ya sıfırlanmalı ya da oldukça düşük noktalara çekilmelidir. Tüketim ekonomisinden üretim ekonomisine, Ranta dayalı ekonomik düzenden Adil ekonomik düzene geçilmeli, 2021 yılı şahlanma yılı olmalıdır.

Halı sektöründeyiz. Dünyada halının %57 si Türkiye'de üretilmektedir. Buna rağmen halı sektörü, genel olarak dışa bağımlı bir sektördür. Hammaddenin başka ülkelerden ithal edilmesiyle yüksek girdiler, maliyetlere de yansımış, buna ilave olarak döviz kurlarındaki aşırı yükselişler halı fiyatlarını tavan yaptırmıştır. Yüksek fiyattan ürün alan perakendeci esnaf, düşük kar marjları ile dahi satışını yapmakta zorlanmaktadır. İsteddiği cirolara ve karlara ulaşamayan halı sektöründeki satıcılar, kepenk kapatmakta veya sektör değiştirmektedir. Bu sorunun çözümü genellikle denetimsizlikten kaynaklanmaktadır. Dolar ve petrol fiyatları artınca gelen zamlar, dolar ve petrol fiyatları düşünce geri gitmemektedir. Bu

kısır döngü zaman içerisinde içinden çıkılmaz hale dönüşmüştür.

Döviz kurlarının yüksek olması sebebiyle iç piyasaya vadeli halı satmak yerine dış piyasaya döviz üzerinden yüksek tonajlı ürünler satmaktadırlar. İç piyasaya sürülen halılar ise perakendecilere yüksek fiyattan ve düşük vadeden dayatılmaktadır. Bunun önüne geçilmesi lazımdır. Hammadde konusu da ayrıca incelenmelidir. Ülkemizin imkânları yerli hammadde üretmeye yeterlidir. Bu sebeple yerli iplik ve bilimum halı malzemeleri ülkemiz içerisinden tedarik edilmeli, dışarıdan gelen hammaddeye yüksek vergi konularak girişi engellenmelidir.

Her sektör için Acil Eylem Planları uygulanmalı, bu planlar uygulanırken STK'lar aktif rol almalıdır. Kapalı olan iş yerleri de bir an önce açılmalıdır. Kısıtlamalar esnetilmeli, hafta sonu yasağı kaldırılmalı ve borç içinde olan esnafa çalışma imkânı sağlanmalıdır. 2021 yılı bütçe çalışmaları içerisinde esnafa daha fazla destek sağlanmalıydı. Yine de olan imkânların sanayiye, küçük ölçekli esnafa ve üreticiye aktarılması işsiz insan sayısını düşürecek, piyasaya daha fazla nakit girdisi sağlanacaktır. Bu zorlu dönemlerde devletimizden esnaf ve sanatkârlarımızın ihtiyaçları doğrultusunda, ilk etapta kredileri, vergileri, baka borçlarını ertelemesini talep ediyoruz. Ardından da sektörel bir analiz ile sektörlerdeki fahiş fiyat artışlarını, bunun sebeplerini ve çözüm yollarını bularak en kısa sürede fiiliyet bekliyoruz.

ABDULLAH ÖZTÜRK

ESDER Gaziantep

Fırıncı esnafı muzdarip

Fırıncı esnafının bayramı pazarı hiçbir sosyal hayatı yok her gün çalışıp ekmek yapmak zorunda un, maya, doğalgaz, elektrik, fiyatları devamlı olarak artmakta buda ekmeğin maliyetini yükseltmekte

I Abdullah Öztürk

maliyet yükselince zam istemek durumunda kalınıyor bunun birinci nedeni un piyasasının serbest olması un fabrikaları buğday fiyatı arttı diye fiyatlarını istedikleri zaman yükseltiyor fırıncının eli kolu bağlı zamlı un alıp zamsız ekmek satmak zorunda kalıyor 2021 beklentimiz bu adaletsizliğin giderilmesidir. Biz fırıncılar olarak eski Türkiye'yi istiyoruz neden mi eski Türkiye'de un ve ekmek fiyatları aynı gün zamlanırdı fırıncılar da böylece zarar görmezdi.

FAHRİ SERDAR ÖZAL

ESDER Hatay İl Başkanı

Hükümetin gündemi esnaf olmalı

Hatay'da esnaf batıyor. Birkaç işkolu hariç, esnafın tamamı ya küçülüyor, ya iş yerini devretmeye çalışıyor, ya da kapanıyor. Hükümet suni gündemlerle esnafı oyalasa da, geçiştirmeye çalışsa da esnaf batıyor hatta birçoğu battı. Esnaf batarken destek aldığı eş, dost, yakınları da beraber batacak. Bu şekilde devam ederse ki edeceğe benziyor, esnafın üçte ikisi buna dayanamayacak. Pandemi dönemi başından beri esnafı bankaya borçlandırmaktan başka doğru düzgün bir destek veremeyen mevcut iktidarın başladığı yıllarda % 90 civarı ticaret yapan esnaf, bugün neredeyse tam tersine ancak % 10 ticaret yapabilmekte. Esnaf gittikçe küçülüyor hatta batmaya mahkûm ediliyor.

| Fahri Serdar Özal

Pandemi döneminde esnaf ve kobilerin KDV ve SGK prim ödemeleri ertelenmesi tamamen esnaf cinayetidir. Esnaf çalıştığı dönemlerde verdiği bu vb. giderleri çalışmadığı dönemlerde almak resmen mantıksızlıktır. İşyerleri gelirleri azalmış hatta bitmiştir. Kazanç olmadığından vergi gibi ödemeler ertelenmemeli, silinmelidir. Sadece basit usule tabi olan esnafa 3 ay süre ile verilecek destek yetersiz. Esnafın tamamına destek şarttır. Esnafa, destek, hibe, kdv indirimi, yapılandırma, kredi vb. uygulanan pansuman tedbirler yetersizdir, bu yaşanan mağduriyetleri gidermez.

Borçların ertelenmesi de sorunu çözmez hatta katlandırır. Erteleyen icra takipleri de yakında başlayacak. Covid 19 nedeniyle üç aya yakın bir süre durdurulmuş olmasına rağmen, esnaf tedirgin. Neredeyse tüm esnaf borçlu. Öde-nemeyen veya ertelenen senetler, çekler, krediler yakında karşılına çıkacak. Bu sadece bir ödeme zorluğu olarak değil, aile yapısını da etkileyecek hatta son zamanlarda sıkça görülen intiharlar maalesef peş peşe gelecek. İktidar esnafın kazancı olmadığından, iyi günde, kazanabildiği günlerde aldığı her türlü vergi, KDV, SGK vb. gibi ödemeleri, kötü günde ertelememeli, silmelidir.

| Mahmut Altun

MAHMUT ALTUN

ESDER İstanbul Beyoğlu Şube Başk.

Esnafın yüzü gülmüyor

Biliyorsunuz Beyoğlu, kaynağını daha çok turizm sektöründen alan bir ilçedir. Ancak pandemiyle beraber turizme getirilen kısıtlamalar nedeniyle esnafımız zor günler geçirmektedir. Korona sonrasında tüm faaliyet alanlarının durması, özellikle zorunlu olmayan, lüks tüketim olarak da ifade edilen ve olmaması hayati bir risk taşımayan turizm hizmetlerini daha da erteledi. Ülkemizde son bir yılda turizm sektöründe görülen küçülmenin en temel nedenini koronavirüs salgını nedeniyle getirilen kısıtlamalar oluşturuyor. Bunun yanı sıra semtimizdeki kiralar esnaf için çok yüksek bulunmaktadır.

Çoğu esnaf hafta sonu sokağa çıkma yasağı nedeniyle iş yapamamış ve kirasını ödeyemez hale gelmiştir. Esnaf yüksek kiralar nedeniyle tefecinin kucagina düşmektedir. Umuyorum ki turizm sektörü yeni yılda daha hareketli bir hal alır ve esnafın yüzü bir nebze olsun güler. Esnafın yeni yıldan beklentisi özellikle yaz sezonu ile beraber turizmin canlanması ve işyerlerini döndürebilecek kazancı elde edebilmektir. Ayrıca şahsi beklentim, 2021' de üretilen malların doğru analiz edilmesi ve uzman ekiplerce denetlemelerin iyileştirilmesidir.

| İsa Maden

İSA MADEN

ESDER İstanbul Gaziosmanpaşa Şube Başkanı

Tedbir alınmazsa esnaf ekonomik bunalımın 2023'e kadar sürebilir

Nalbur/inşaat sektörü pandemi nedeniyle en az diğer sektörler kadar yara almış durumdadır. Ürünleri yüksek fiyatlardan aldığımız için satarken zarar ediyoruz. Sermaye yedekleme noktasında da geri kalmış durumdayız. Hırdavat sektörü, inşaat sektörüyle neredeyse birebir ilişkili bir sektördür. Dolayısıyla, inşaat sektöründeki olumlu, olumsuz gelişmelerin hırdavat sektörünün direkt olarak etkilediği söylenebilir. Hırdavat sektörünün lokomotifi olması sebebiyle inşaat sektörünün desteklenmesi önem arz etmektedir. Her ne kadar inşaat sektöründeki gelişmelerden birebir etkilense de hırdavat sektörünün inşaat sektöründen bağımsız da birçok sorunu bulunmaktadır.

Bu sorunlar ana hatlarıyla; Son yıllarda enflasyon değerlerindeki düşüş nedeniyle hırdavat sektöründe oluşan stoksuz ticaret neticesinde fiyat ve vadeli satış sürelerindeki rekabet, Kar marjlarındaki aşırı düşüş, Hiper marketlerin perakendeci firmaların satışlarını olumsuz yönde etkilemesi olarak özetlenebilir. Esnaf ekonomik bunalımın 2023' e kadar devam edeceği görüşünde-

dir. Esnafın bu umutsuz tutumunu da anlayabiliyorum. Umuyorum ki 2021 esnafın yüzünü güldürür ve 2020 sıkıntılarını geride bırakır.

ERHAN AYDINLI

ESDER Fatih Şubesi Başkanı

Maliyetler sürekli artıyor

Mahalleli esnaf dayanışması adı altında çalışmalar yaparak, halkımızın mahalle esnafımızdan alışveriş yapmasını sağlamaya çalışıyoruz. Fatihli esnaflarımızın sorunlarını dinleyerek hep beraber bunları çözenin yollarını aramaktayız. Başta kendi sektörümüzdeki sıkıntıları dile getirmek istiyorum. Ülkemizde Et sektörü en sıkıntılı sektörlerden biridir. Zaten çok zahmetli olan besicilik birde yem fiyatlarının devamlı artmasıyla beraber besicilik ile uğraşan insanlarımıza bu işten el çektirmektedir.

Buna bağlı olarak Et fiyatlarının devamlı artması kasaplık yapan esnaflarımızı, ne olduğu belli olmayan, maliyetinden daha ucuz bir fiyata hazır kıyma ve et satan büyük marketler karşısında ezilmeye mahkum bırakmaktadır. Yetkililerden özellikle bu konuyu denetlemelerini ve mahalle kasaplarımızı desteklemelerini rica ediyoruz.

Özellikle pandemi döneminde kafe, restoran ve lokantaların kapanmasıyla toptan et ve tavuk işi yapan kasaplarımız çok zor dönem geçir-

Erhan Aydınli

mektedir. Bununla ilgili tedbirlerin alınması gerekmektedir.

Hükümet tarafından yapılması planlanan ekonomik reformlarda esnaf kesiminin öncelenmesi ilk sırada yer almalıdır.

ERDAL ENGIN

ESDER Kartal Şube Başkanı

Esnafa pozitif ayrımcılık yapılmalıdır

Esnaf olarak sorunlarımız çoktur. Öncelikle ,bağkur ve vergiler düzenlenmeli adil olunmalıdır. Vergiler kazanca göre alınmalıdır. Adaleti ancak böyle sağlayabilir ve kayıt dışılığı önleyebilir siniz. Yani ayda 20 bin " ciro yapan bir esnafla Ayda 250 bin " ciro yapan esnaf-tan farklı oranda vergi alınmalıdır, vergi oranları ciro üzerinden alınmalıdır. Birde çarşı pazar esnafı kira sorunu vardır. Yüksek kiralar ve yüksek stopaj yine kayıt dışılığı artırmakta ve milli servete zarar vermektedir. AVM'ler tarafından esnaf zor durumdadır. Devlet ESNAF için TOKİ gibi kurumlarla esnafa kooperatif projeleri ile AVM ler kurarak dükkan sahibi yapabilir. İnanılmaz bir AHİLİK ocağı kurabilir, bu ivedi bir şekilde yapıla bilir ve AVM lerin haksız kazancı ortadan kaldırılarak MİLLETE, de ucuz alım gücü oluşturulabilir

Esnaf dükkanlarına hanelerden fazla elektrik, doğalgaz ve su ücretleri gelmektedir. Bu alanda çalışmalar

Erdal Engin

yapılıp esnaf rahatlatılması gerekmektedir. Rekabet gücü oluşturulup millete hem kaliteli hizmet, hem istihdam sağlanabilir, pahalılık ortadan kaldırılmalı. Yani diyoruz ki; Vergi... Kira... Elektrik... Doğalgaz... Su... ..ücretleri maalesef hem pahalılığı, hem kayıt dışılığı, ister istemez ucuz işçiliği akabinde getirerek maalesef geleceği çıkmaz, aşılmaz bir sona doğru getirmektedir. Bu açıdan esnafımıza pozitif ayrımcılık yapılarak daha fazla üretmesi desteklenmelidir.

İBRAHİM ORAKÇI

ESDER İzmir Şube Başkanı

Esnafımız çıkmazda

Haftasonu tamamen ve hafta içi saat 21,00 den sonra sokağa çıkma yasağı zaten zor durumdaki esnafın belini bükmeye devam ediyor. Lokantalar, kahvehaneler, pastaneler ve yemek alanında hizmet veren işletmeler bu durumdan en çok etkilenenlerdir. İzmir'in Kemeraltı çarşısı İzmir'in kalbi niteliğinde olan bir çarşı hüviyetinde olmasına rağmen bugün Kemeraltı esnafı neredeyse iflas etme ve dükkan kapatma noktasına gelmiştir. Esnaf, artık dayanma gücünün olmadığını, vergilerin ve dükkan kiralarını ödeyemez halde olduğunu her vesile ile belirtiyor ne yazık ki yetkililer bu duruma kulak tıkamaya devam ediyorlar.

İbrahim Orakçı

Kendi sektörümün durumu da İzmir'in ve ülkemizin esnafının genel durumundan çok farklı değildir. Sigorta sektörü de pandemiden nasibini bir hayli almış durumdadır, araç fiyatlarının yüksekliği de buna etken olmakla birlikte durumumuz iç açıcı görünmemektedir. Umarım 2021 yılı tüm bu sorunları geride bırakır, hem sigorta sektörünün hem de İzmir esnafının sesi duyulur.

ADEM AVCI

ESDER Kayseri Şube Başkanı

Kayseri Kayseri olalı hiç bu kadar bunalmamıştı...

Kayseri ticaretin merkezi olarak bilinir ve ticaret sevilerek yapılır ayrıca ticaretle uğraşan insanlar itibar görürler idi maalesef günümüzde artık bu böyle değil neden mi? Faiz iner çıkar esnafı vurur döviz iner çıkar esnafı vurur ne olduğu belirsiz bir mikrop çıkar corona markalı oda gelir esnafı vurur.

Günümüzde ticaret yapabilmek için çok iyi bir ekonomist çok iyi bir avukat çok iyi bir işletmeci vasıflarına sahip olmak gerekiyor lakin olmazsak zaten zincir marketler avmler Avrupa menşeli firmalar bu işi bizlerden çok daha iyi yapıyorlar. Peki çözüm nedir?

Çözüm onların karşısında durabilmek için öncelikle esnafımızın eğitilmesi gerekmektedir hala kdv nedir stopaj nedir vergi nasıl he-

saplanır bilmeyen esnaflarımız var bu konuda da iş bizler gibi esnaf dernekleri ve daha da çok ticaret odalarına düşmektedir. Sağlam işler yapmak istiyorsak önce temelleri çok sağlam atmamız ki esnafımızı ezdirmeyelim.

Devletimiz esnafına sahip çıkmaya çalışıyor lakin yaptığı iyileştirmeler sadece bir yaraya pansuman gibi oluyor mesela bu günlerde her türlü kısıtlama var ama vergi SSK ceza gibi yapılandırmaların ödemeleri şubatta yapılacak ve göreceksiniz ki birçok esnaf çok zorlanacak ve belki de ödeyemeyecek en azından beklentimiz ödemeler haziran da başlayabilirdi. Unutmayalım ki esnaf yaşasın ki kültürümüz yaşasın insanlık yaşasın esnaf doğadaki ağaç gibidir meyve vermese bile oksijen salınımıyla doğayı dengeler, bizler bir olup beraber olup güçlenmeliyiz...

FUAT ŞAHİN

ESDER Kırıkkale Şube Başkanı

Dünyayı etkisi altına alan Covid-19 virüsünden dolayı pandemi süreci Kırıkkale'de 1976 yılında kurulmuş işletmemizi (Şahin Pastanesi) ve tüm esnafı derinden etkilemiştir. Çoğu esnaf arkadaşlarımız kepenk indirme noktasına gelmiştir. Devletimizin yapmış olduğu yardımlar maalesef yetersiz kalmıştır. Özellikle hafta sonu kısıtlaması işlerimizi inanılmaz şekilde etkiliyor. Hafta sonu yasaklarının kaldırılmasını dört gözle bekliyoruz. Bu dönemde

üzerimize düşen tedbirleri en üst düzeyde tutuyoruz fakat belirlenen kurallara büyük zincir marketler olan A-101 ve BİM maalesef uymamaktadır. Bu duyarsız davranışın ceremesini biz esnafı çekiyoruz. Aşının da hayatımıza girmesiyle bir an önce bu salgından kurtulmayı ve esnafımızın işlerinin düzelmesini temenni ediyoruz. Umarız ki 2021 yılı tüm esnafımızın yüzünü güldürebilir.

Y. YAHYA BECERİK

ESDER Konya Şube Başkanı

Faizli kredilere mecbur bırakılmadan esnafa gerekli destekler verilmeli

2020 yılı gerek esnaf, gerekse halkımız için hem ekonomik olarak hem de psikolojik olarak çok zor geçti. Bir yandan eski normallerimizden vazgeçmek zorunda kalmakla beraber ağır bir ekonomik krize de katlanmak zorunda kaldık. Pandeminin başlamasıyla üst üste gelen zamlarla halkın alım gücü azalarak, birkaç sektör hariç esnaf hızla kan kaybetmiştir. Piyasa darlığı, girdi maliyetlerinin yükselmesi, yüksek vergi ve SGK primleri sebebiyle esnafımız işçi çıkarmaya başlamış ve hatta işyeri kapatmıştır. Buna benzer sıkıntılar sebebiyle mahallenin yapıtaş konumundaki esnaf yok olma tehlikesiyle karşı karşıya kalmıştır. Kriz psikolojisiyle harcama yapmaktan çekinen halkımız ise krizin derinleşmesine zemin hazırlıyor ve durum kısır bir döngü ile içinden çıkılmaz bir hal alıyor.

| Adem Avcı

| Fuat Şahin

| Y. Yahya Becerik

2021 yılı için çözüm önerilerimiz ise şu şekildedir: mahallenin yapı taşı esnaf ulusal/küresel firmalar tarafından ezilmemesi için pozitif ayrımcılık uygulanarak desteklenmesi gerekmektedir. Ayrıca ülke olarak üretim ekonomisine geçilerek ithal ikame modelinin hayata geçirilmesiyle halkın alım gücü artırılarak esnafın işlerinin hareketlendirilmesi önem arzemektedir. Yüksek teknoloji ürün üretimiyle halkın her kesiminin refah seviyesinin yükselmesi sağlanmalıdır. Esnafımızın faizli kredilere mecbur bırakılmadan gerekli desteklerin verilmesi gerekmektedir. Ayrıca esnafın sırtında ağır yük olan vergi ve SGK primlerinin azaltılmasıyla da derin bir nefes alması sağlanmalıdır.

Hizmet sektörü 2020 yılında pandemiden en çok etkilenen sektörlerden olmuştur. Halkımız gelecek ayların belirsizliği sebebiyle asgari gıda barınma ihtiyaçlarını karşılayıp acil olmayan ihtiyaçlarını göz ardı etmiştir. Kuru temizleme sektörü de bu daralmadan payını fazlasıyla almıştır. Okulların kapalı olması, Esnek çalışma saatleri, düğün merasimlerinin olmaması ve benzeri sebeplerle kuru temizlemeciler 2020 yılında normalin çok altında çalışmışlar ve dayanma gücü olmayan kuru temizlemeci esnafımız kepenk kapatmak zorunda kalmıştır. Kuru temizlemeciler olarak 2021 den beklentimiz pandeminin sona erip kısıtlamaları bitirilmesiyle halkımızın normal alışveriş alışkanlıklarına dönmesinin sağlanmasıdır.

İLHAN ERYILMAZ

ESDER Kütahya Şubesi

Maliyetler düşürülmeli

2021 yılında en önemli beklentilerimizden olan Faizsiz ekonomi sistemi ve üretimin öneminden ayrıca üretmeden çılgın tüketimin tehlikesinden bahsetmemiz gerekirken Dünyayı ve Ülkemizi derinden etkileyen salgın hastalık sebebiyle

İ İlhan Eryılmaz

öncelikli hale gelen çözümlerin bir kısmını yazmayı gerekli gördük.

Öncelikle ülke gelirinin getirisi olmayacak şu an lüks diyebileceğimiz yatırımlar yerine esnaf ve sanatkârlara geçim kapısı olabilecek işyerlerinin alt yapısı bina ve sermaye katkısı olarak kullanılması. Kapalı olan ve çalışanlarının büyük kısmı işsiz kalan işyerlerinin sosyal mesafe ve hijyen koşullarına uygun açılarak esnaf, sanatkâr ve çalışanlarının geçim kaynağının yeniden sağlanması.

Üniversite ve diğer okulların kademeli olarak açılarak geçimini servis, toplu taşıma, bakkal, kantin, kafe çalışanlarının ve ücretli öğretmenlerin aktif hale getirilerek aile bütçesini tekrar karşılayabilir hale gelebilmesi. Büyük market ve alışveriş merkezlerinin küçük esnaf, bakkal ve büfelerle aynı saatte açılıp kapanması sebebiyle büyük oranda müşteri kaybına uğrayan küçük esnaf, bakkal ve büfelerin masraflarını karşılayabilir hale gelebilmesidir.

AHMET SOYDOĞDU

ESDER Malatya Şubesi

Esnaf kazanmıyor, geçmiş birikimlerini tüketiyor

2020 yılında, değişen bir dünyaya düzenine girildi. Dünyada, herkesim, pandemiden nasibini almışken, Türkiye'de de, maalesef

küçük esnaf, çoğunlukla kepenk kapatma durumuna gelmiş ve bankalara kredi borçlanması ile çaresiz duruma düşmüşlerdir. 2020 yılı ekonomik zorluklarla boğuşan vatandaşın, 'ay sonunu nasıl getiririm' hesabıyla geçti. Market sepetleri yarıya indi, lokantalar, düğün salonları, kafeterya, seyahat firmaları birikimlerini tüketirken milli eğitim olarak gençlerimizin de maalesef okullar olarak öğretimde küçümsenmeyecek derecede geride kaldık.

2020 yılında zam gelmeyen hiçbir şey kalmadı, pandemi sürecinde geliri düşen, fakat borçları ve ödemeleri devam eden esnaf ve sanatkârlarımızın, elektrik ve doğalgaz faturalarına gelen icralar durdurulmadı, kira, telefon, sosyal güvenlik primi, kredi borçları gibi birçok kalemden, borcu olan esnafımız, bu şekilde mağdur edilmemeli, indirim yapılmalıdır. Bir kaç yıldır süren ekonomik sıkıntılar, ve kriz hali pandemi ile birleşince hayat pahalılığı arttı. Geçim şartları daha da zorlaştı. vatandaşın 2020 yılı iğneden ipliğe fiyat artışları ile geride kalırken, küçük esnafın siftahsız geçen günlerinde, kara kara düşünürken, 2020 yılında daha ilk günden zamlarla başladı. Vergi harç ve cezaları, mutad artışlar 2021'in sürprizleri oldu. 2021 yılı inşallah 2020 yılını aratmaz...

İ Ahmet Soydoğdu

İLHAN AYTAŞ

ESDER Samsun Şube

Pandemi ile birlikte yemek sektöründeki sorunlar

Yemek sektörü hizmet yoğun bir sektör olmakla birlikte toplumsal ve sosyolojik etkileri ön planda olan yönüyle sadece iş değil bir kültür aslında ülkemizde. Pandemi ile birlikte sosyal mesafelerin arttığı dünyada müşterilerimizin işletmelerimize olan mesafesinde hızla artmakta. hizmet noktasında güler yüz ve ikili ilişkilerin ön planda olduğu günlerden internetin soğuk satırları arasına her geçen gün sürüklenmekteyiz.

Reel sermayenin gücünü kaybettiği güçlü sanal sitelerin var olduğu gerçek dışı bir sektöre doğru yelken açan yemek sektörü günümüzde gücünü yitirmektedir. şık bir restoranda taze nezih sıcak bir yemeğin yerini karton plastik ambalajlar almış, güler yüzlü hizmet yerini maalesef sanal emoji'lere bırakmıştır.

Yemek sektörünün en büyük dinamiklerinden okulların kapanmış olması iş ve müşteri kaybı ile birlikte daralmaya neden olmakla birlikte , yediğimiz yemekler kılavyenin tuşları arasına sıkışmıştır. Apatif ürün satan dönerciler kebabçılar gibi küçük işletmeler yemek sepeti gibi sanal işletmelerin altında var olma çabası vermeye çalışıyorlar. Yemek sektörünün güçlü firmaları ise covid nedeni ile azalan müşterileri yine covid nedeni ile alınan ön-

lemelerin mali yükleri ile boğuşmakta ve emeklerinin karşılığında bolca şikayet almaktalar. Porselen tabakların yerini plastik tek kullanımlık ekipmanların alması müşteride memnuniyetsizlik yarattığı gibi işletme için ağır bir finansal yük olmuştur. Yemek sektörünün sağlıklı günlerini özlemle anıyoruz.

FATİH MEŞKUL

ESDER Sivas Şube Başkanı

Esnaf bankalara esir edilmesin

2020 yılının esnaf ve sanatkârlar açısından iyi geçmedi. 2021 yılına umutla bakılması gerekir. Acısıyla tatlısıyla, sorun ve sıkıntılarıyla 2020 yılını geride bıraktık. 2020 yılının COVID 19 ile mücadeleyle geçti ve bu süreçte esnafın mağdur olduğu açıktır. Maalesef 2020. Yılında ani gelişen olaylar ve özellikle COVID-19 salgını nedeniyle esnafımız çok mağdur oldu. Sivasımızda da onlarca işyeri iflas edip kapanırken diğer yandan matbaacısı, marangozu, lokantacısı başta olmak üzere çok sayıda esnafımız işyerini açamadığı için kiralarını ve diğer giderlerini ödeyemedi. Yasaklara ve alınan önlemlere uyan esnafımız bu süreçte evine ekmek götürmekte zorlandı. Bankalara esir oldu.

Alınan önlemler ve kısıtlamalar hem vatandaşlarımızı hem de esnaflarımızı zor durumda bıraktı. 2020 yılında dünya, ülkemiz ve esnaflarımız etkilendi. Bu yılda esnafımız mutlu bir yıl geçirmeyi. Esnaflarımızın

bereketli ve geçmişte yaşadıkları bol kazançlı günlere kavuşmasını temenni ediyoruz. 2021'in esnafımıza ve ülkemize sağlık getirmesini temenni ederek, yaşanan olumsuzluklardan çok etkilenen esnafların 2021 yılında yeniden ayağa kaldırılması gerektiğini, bu nedenle de desteklerin arttığı, taleplerin karşılandığı yeni bir yıl olmadır.

MUSTAFA ENEZ

ESDER Trabzon Şube Başkanı

Somut destekler bekliyoruz

Lokanta sektörü olarak son 20 yılda yaşadığımız en zor günleri geçirmekteyiz. Sektör çalışanlarının ve işverenlerin özlük haklarının korunmaması ve sadece kapatıldı denilmesi bizi son derece zor durumda bırakmıştır. Özellikle paket servisi olmayan esnaflarımız bu konuda en fazla muzdarip olanlardır.

Kira yardımlarını ve kısa çalışma ödeneklerinin ihtiyaçları giderecek boyutlarda olmasını ve sadece göstermelik rakamların verilmemesi gerekirdi. Bu konuda yaptığımız tüm çağrılara rağmen hükümet yetkililerinden somut bir cevap alamadık. İnsanlar, sadece asgari geçimlerini sağlamaya çalışıyor. Biriken borçlar ve sürdürülemez olması bazı esnaflarımızı iflase sürüklemiştir. En kısa zamanda bu sürecin sağlıklı sona ermesini ve bir an önce tezgahımızın başına dönmeyi diliyoruz.

ANKAMOB - ANKARA
MOBİLYACILAR LAKECİLER
ESNAF VE SANATKARLAR
ODASI BAŞKANI
HÜSEYİN TAKLACI:

ELMADAĞ OSB İLE SİTELER ESNAFI YENİDEN DOĞACAK

Hüseyin Bey, öncelikle okurlarımıza kısaca kendinizi tanıtır mısınız?

1967 Ankara doğumluyum, aslen Niğde Koyunlu köyündeniz, çocukluğumuz gençliğimiz Ankara Siteler’de geçti. Baba mesleği olan mobilyacılık işinde hem imalatçı hem tüccar olarak yaklaşık 40 yıldır hizmet vermekteyiz. Aynı zamanda hasbel kader esnafımızın teveccühü ile 2010 yılından beri Ankara Mobilyacılar lakeciler Esnaf ve Sanatkarlar Odası başkanlığını, 2016’dan beri Ankara Siteler Mobilyacılar Derneği Başkanlığını, 2017’den beri Elmadağ Mobilyacılar İhtisas Organize Sanayi Bölgesi Kurucu Başkanlığını yürütmekteyim. Evli ve 3 çocuk babasıyım.

Ankara Mobilyacılar ve Lakeciler Odası’nın çalışma alanı, tarihçesi ve faaliyetleri hakkında bilgi verebilir misiniz?

Odamız 1968’den beri 5362 sayılı yasaya istinaden siteler bölgesinde ki merkez ofisinde tüm Ankara’da bulunan mobilyacı ve boyacı üyele-

Hüseyin Taklacı
ANKAMOB
Ankara Mobilyacılar Lakeciler Esnaf
ve Sanatkarlar Odası Başkanı

“ Yaşanan son pandemi süreci ve döviz dalgalanmaları sebebiyle özellikle hammadde erişiminde ve fiyatında sıkıntılarımız var, gerekli müracatları yaptık en kısa sürede devletimizin bu noktaya da çare bulacağını umuyoruz. Çünkü dövizin yükselmesini aslında fırsata çevirdik Avrupa’da çok güzel fiyat avantajlarımız oluştu, ancak üretimi yeterli seviyede yapabilmemiz için hammaddeye erişim sorunumuz olması gerekli.

rine hizmet vermekte. 2010 yılında göreve gelmemizle şu an bulunduğu hizmet binasını satın alarak bu adreste üyelerimize hizmet vermeye başladık. 1960’larda dernek statüsünde olan odamız daha sonra

çıkan esnaf odaları kanunu ile meslek odası ünvanını almış ve kanunun verdiği yükümlülükler çerçevesinde üyelerine hizmet etmiştir. Odamız şu anda yaklaşık 5000’in üzerinde esnafa hizmet etmekte,

hukuk danışmanlığından, tercüman desteğine bir çok konuda esnaf ve sanatkarımızın yanında olmaktadır. Özellikle Ar-GE merkezi, Mobilya Avm’si, Elmadağ OSB, Esiteler gibi bir çok büyük projeyi başlatmış, bir çoğunu hayata geçirmiş, bir çoğuda yapım aşamasındadır.

Sektörünüzün sıkıntıları nelerdir? Sizin çözüm önerileriniz nelerdir? Bu konuda ne gibi çalışmalar yapmaktasınız?

Sektörümüz sadece ülkemizde değil dünya üzerinde zor icra edilebilen bir meslek olmasına rağmen Türk mobilyacılığı dünyada çok iyi bir konumdadır, özellikle istenildiğinde tamamı yerli olabilen çok az sektörlerden biriyiz, hem hammadde üretiminde hem katma değer mobilya üretiminde Dünya’da hatırı sayılır bir konumdayız. Tabi çalışmalarımız devam ediyor biz zirveye oturmak isti-

➤ yoruz özellikle ihracat rakamlarında ilk 3' girebilmeliyiz. Bunun için atılacak adımları sırası ile atıyoruz. Ar-Ge merkezi, Mobilya OSB bunlardan sadece bir kaçı şimdi değil ama uzun vadede Türk Mobilyasını nerelere taşıyabildiğimizi göreceğiz. Ancak yaşanan

son pandemi süreci ve döviz dalgalanmaları sebebi ile özellikle hammadde erişiminde ve fiyatında sıkıntılarımız var, gerekli müracatları yaptık en kısa sürede devletimizin bu noktaya da çare bulacağını umuyoruz. Çünkü dövizin yükselmesini aslında fırsata

çevirdik Avrupa'da çok güzel fiyat avantajlarımız oluştu, ancak üretimi yeterli seviyede yapabilmemiz için hammaddeye erişim sorununuz olmaması gerekli.

Sayın başkanım 2021' den sektörel açıdan beklentileriniz nelerdir?

“ Odamız şu anda yaklaşık 5000'in üzerinde esnafa hizmet etmekte, hukuk danışmanlığından, tercüman desteğine bir çok konuda esnaf ve sanatkarımızın yanında olmaktadır. Özellikle Ar-GE merkezi, Mobilya Avm'si, Elmadağ OSB, Esiteler gibi bir çok büyük projeyi başlatmış, bir çoğunu hayata geçirmiş, bir çoğuda yapım aşamasındadır.

2021'in ortalarında pandemi sürecinin yavaşlamasını bekliyoruz, aynı zamanda sezonda bu dönemde açılıyor özellikle iç piyasada düğün sezonunun açılması büyük katkı sağlayacaktır. Ama asıl önemli olan ihracatımızın artması, dünyada bu

konuda bir açıklık olduğunu düşünüyorum mobilya ihtiyacı arttı, fiyat ve tasarım ve el işçiliği avantajımızı çok iyi kullanarak 2021 ve sonrasında büyük fark sağlayacağız.

Son olarak Kepenk Dergisi okuyucularımıza neler söylemek istersiniz?

Okuyucularımızın sektörü Kepenk gibi basılı yayınlardan takip edebilmesi çok önemli, bizlere özellikle çalışmalarımızı imkanlarımızı anlatılabilme imkanı sağlıyor, ayrıca biz yazılı basını bir arşiv niteliğinde görüyoruz, Kepenk dergisi okuyucularına selamlarımı iletiyorum.

TOÇ BİR-SEN GENEL BAŞKANI HÜSEYİN ÖZTÜRK:

TOÇ BİR-SEN HEDEFLERİNE EMİN ADIMLARLA İLERLİYOR

Hüseyin Öztürk
TOÇ BİR-SEN
Genel Başkanı

Toç Bir-Sen'den kısaca bahsedebilir misiniz başkanım?

Öncelikle bizleri Kepenk Dergisi okurlarıyla buluşturduğunuz için sizlere teşekkür ediyorum.

Türkiye'nin en büyük emek hareketi olan Memur-Sen Konfederasyonu'muz Yedi Güzel Adam'ın aksiyoner şairi-yazar Merhum Mehmet Akif İnan ağabeyimiz ve arkadaşları tarafından toplumsal dinamiklere, tarihimize, milli ve dini değerlerimize sahip, yerli ve milli bir emek hareketi olarak 1995 yılında resmi olarak kuruldu. Tarım ve Orman Çalışanları Birliği Sendikamız Toç Bir-Sen de aynı davaya, aynı mefkureye gönül veren, aynı sevince ve üzüntüye ortak olan dava öncülerimizin emekleri ve gayretleri ile 2001 yılında kuruluşunu tamamladı.

'Daha Güçlü Memur, Daha Güçlü Türkiye' idealiyle ter akıtan, ilkeli ve onurlu sendikacılık anlayışından asla taviz vermeyen TOÇ BİR-SEN olarak; kurulduğumuz günden bugüne kadar, üyelerimizin ve kamu çalışanlarımızın daha iyi şartlarda istihdam edilmeleri, sosyal, mesleki ve özlük haklarında uluslararası standartların yakalanması adına her platformda mücadelemizi kararlılıkla sürdürüyoruz. Bu nedenle de Tarım-Ormanlık Hizmet Kolu'nda görev yapan kamu çalışanlarımızın güveni ve desteğiyle de bu yıl 13. yetki yılımızı 45 bini aşkın üye sayısı ile taçlandırdık.

Erdemliler Hareketi Toç Bir-Sen olarak; daima üyelerimizin omuzlarımıza yüklediği sorumluluğun farkındalığıyla aynı kararlılıkla, aynı azimle, iyilik, doğruluk ve adalet içinde davamızı diri tutmaya, kamu çalışanlarımız, milletimiz, ülkemiz ve mazlumlar için ter akıtmaya devam edeceğiz.

Tarım ve Ormanlık Hizmet Kolu-nun yetkili sendikası olarak çalışan-larınızın sorunları neler, bu konular-da neler yapıyorsunuz?

Tarım ve Ormanlık Hizmet Kolu'nda yetkinin ve istikrarın adresi Toç Bir-Sen olarak; 'Güçlü Memur, Güçlü Türkiye' vizyonumuz çerçevesinde 45 bini aşkın üyemizin bize duyduğu güveni güce, alınterini de kazanıma dönüştürerek, insan onurunu koruyor, ekmeği büyütme azmimizi ve kararlılığımızı artırarak sürdürüyoruz.

Üyelerimizin omuzlarımıza yüklediği yetkinin sorumluluğuyla, hedeflerimizden sapmadan, değerlerimizden asla taviz vermeden kamu görevlilerimizin sorunlarının çözümü, sosyal ve özlük haklarının korunması ve genişletilmesi için, Kurum İdari Kurullarında, Kamu Personeli Danışma Kurulunda, Toplu Sözleşme masasında, TBMM ve Bakanlıklar nezdinde yaptığımız görüşmelerde ve hukuki zeminde 'Yolumuz Hak, Yükümüz Dava, Gayemiz Emek ve Ekmek' diyerek çalışıyor, çabalıyoruz. Masada ve sahada onurlu ve dik duruş sergileyerek, kazanıma dönüştürdüğümüz yüzden fazla mali ve sosyal hakkın yanı sıra kronik hale gelmiş sorunları da çözüme kavuşturarak, mağduriyetlerin ve adaletsizliklerin son bulmasını sağladık.

Bugün de aynı kararlılıkla Tarım ve Ormanlık Hizmet Kolu çalışanlarımızın sorunlarının çözülmesi için

mücadelemizi sürdürüyoruz. Bu konuda üzerinde titizlikle çalıştığımız ve kazanıma dönüşmesi için gayret ettiğimiz konulardan bazı-rını ise şöyle sıralayabiliriz;

- Sözleşmeli istihdamdan vazgeçilerek 4B'li personelin kadroya alınması
- Tarım - Orman çalışanlarına şiddeti önlemeye yönelik yasal düzenleme yapılması

“ Erdemliler Hareketi Toç Bir-Sen olarak; daima üyelerimizin omuzlarımıza yüklediği sorumluluğun farkındalığıyla aynı kararlılıkla, aynı azimle, iyilik, doğruluk ve adalet içinde davamızı diri tutmaya, kamu çalışanlarımız, milletimiz, ülkemiz ve mazlumlar için ter akıtmaya devam edeceğiz.

- Fıli Hizmet Süresi zammının kapsamının genişletilmesi
- Tarım-Orman çalışanlarına lisans tamamlama hakkı verilmesi
- Kontrol hizmetlerinde ilave ödemenin kapsamının genişletilmesi
- Genel idare hizmetleri sınıfında yer alan Orman Muhafaza Memurlarının, teknik hizmetler sınıfına dahil edilmesi

Ayrıca, Bakanlığımızın ihtiyaç duyduğu birimlere, ihtiyaç duyulan meslek ve unvanlarda alımların yapılarak hem iş yükünün azaltılması hem de gençlerin istihdam edilmesi.

Toç Bir-Sen olarak sendikal mücadelenin yanı sıra sektöre ilişkin yayınlarınızla da üyelerinize katkı sunduğunuzu biliyoruz. Bu yayınlarınızı Kepenk okurlarıyla paylaşmısınız?

Örnek ve öncü bir Sivil Toplum Kuruluşu olarak; üstlendiğimiz sorumlulukla çalışanlarımızın hak ve menfaatlerinin savunucusu olma-

› nın yanı sıra değerlerimizle barışık sosyal sorumluluk projelerimizle de ülkemize ve milletimize faydalı işler yapmayı kendimize şiar edindik. Üyelerimizin mesleki bilgi ve deneyimlerini artırmak, ülkemizde ve dünyada yaşanan değişim ve dönüşümler hakkında bilgi sahibi olmak ve içinde bulunduğumuz sektörlerin yapısal sorunlarına vakıf olmanın yanında, yüklediğimiz sorumlulukların bir gereği olarak, ilgi alanımız kapsamında projeler geliştirip çözüm önerileri sunmak, en önemli hedeflerimiz arasında yer almaktadır.

Bu nedenle Toç Bir-Sen olarak; Rakamlarla Tarım Sektörü 2019, Küresel ve Ulusal Ölçekte Tarım ve Gıda Politikaları: Gerçekler, Sorunlar ve Çözüm Önerileri, Ormancılık Sektör Raporu 2019, Rakamlarla Tarım Sektörü 2020, Koronavirüsün Türkiye Tarımına Olası Etkileri ve Çözüm Önerileri' isimli, alanlarında başucu kitapları olan bu çalışmalarımıza son bir yenisini daha ekleyerek, Tıbbi Aromatik Bitkilerin hem kırsal kalkınmaya hem de ülke ekonomisine katkı sağlaması noktasında bilinç oluşturmak için "Doğadaki Hazine" isimli kitabımızı sektörle buluşturduk.

Titiz ve yoğun bir çabayla oluşturduğumuz bu akademik çalışmalarındaki temel hedefimiz; üyelerimizin mesleki bilgi ve donanımlarını artırmak, sektörümüze, üreticilerimize, çiftçilerimize, orman köylülerimize ve öğrencilere, gıdanın, tarımın ve ormanın stratejik önemi, sorunları ve çözüm önerilerine ilişkin bilgi sunarak bu konulardaki gerekli duyarlılığın ve bilincin artırılmasını sağlamaktır. Bundan sonra da yeni çalışmalarımızla sektöre katkı sunmaya devam edeceğiz.

“ Örnek ve öncü bir Sivil Toplum Kuruluşu olarak; üstlendiğimiz sorumlulukla çalışanlarımızın hak ve menfaatlerinin savunucusu olmanın yanı sıra değerlerimizle barışık sosyal sorumluluk projelerimizle de ülkemize ve milletimize faydalı işler yapmayı kendimize şiar edindik.

Kuraklık küresel bir tehdit haline geliyor, bu konuda siz neler söylersiniz?

İklim şartlarındaki değişiklikler, mevsimsel kuraklık, hem içme hem de tarımsal amaçla kullanılan suyun doğru kullanılmaması ve israf edilmesi, üzerinde düşünülmesi gereken, çözümü için sadece ulusal değil uluslararası çaba gerektiren ciddi bir sorun ve bu sorun her geçen gün katlanarak büyüyor. Verilere göre bugün dünyada 700 milyonda fazla insan su kıtlığı çekiyor. Bu çok büyük bir sayı. Bugünkü dünya fotoğrafı bu. Yarın bu fotoğraf küresel anlamda bir güvenlik meselesine dönüşecektir. Önümüzdeki yıllarda göçleri tetikleyecek, ülkelerin sınır güvenliği için tehlike oluşturacak. Zaten onun için diyoruz ki; çözüm odaklı ulusal bir çalışma elbette önemli ama bu anlamda uluslararası çalışmalar hız kazanmalı.

Bu noktada bizler de üzerimize düşen sorumluluğu sonuna kadar yerine getirmeliyiz. Öncelikle Müslüman bir toplum olarak israf etmemeye, israf edenleri uyarıya çalışacağız.

Suyu; doğru, yeterli ve bilinçli kullanacağız, kullanmak zorundayız. Su israfının ya da yanlış kullanımının doğuracağı sorunlar, sadece içme suyuna erişiminin kısıtlanmasından ibaret değil. Muhtemel şiddetli ve uzun süreli kuraklıklar, tarımsal üretimin ve orman varlığının azalması, ekolojik bozulmalar, yangınlar gibi sorunları da tetikleyecektir. Diğer taraftan su tüketimi kalkınmanın da önceliklerindedir. Bu nedenle su kaynaklarımızın miktar ve kalite açısından ekosistem esaslı korunması, iyileştirilmesi ve sürdürülebilir yönetimi hususlarına da ağırlık verilmelidir.

Su kıtlığına çözüm olabilecek alternatiflerden bazılarını ise başlıklar halinde şöyle örnekledebiliriz. Su tasarrufu ki bu kıtlığın önlenmesindeki etkili, en kolay ve en hızlı yoldur. Yeni su kaynaklarının temini, alternatif teknolojilerin kullanılması. Havza dışı çözümler. Betonlaşmanın önlenmesi ya da azaltılması. Ağaçlandırma.

Kuraklığı önlemede en önemli faktörlerin başında ağaçlandırma gelmektedir. Ülkemiz ağaçlandırmada son 5 yıl baz alındığında dünyanın en başarılı 4. ülkesiyken Küresel Orman Kaynaklarının 2020 raporuna göre yıllık bazda alan artışında Avrupa'da 1. sırada yer almıştır. Bu arada geçtiğimiz yıl Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'ın himayelerinde, Tarım ve Orman Bakanlığı ile Orman Genel Müdürlüğü'nün koordinasyonunda başlatılan 'Geleceğe Nefes' kampanyası bu yıl da 11 Kasım saat 11.11'de 81 il ve 922 ilçede aynı anda gerçekleşti. Bu fidan dikme seferberliğinde ülke ve millet olarak hep birlikte sahaya indik. Ben bir kez daha bugünü milli bayram ilan eden Sayın Cumhurbaşkanımız Recep

Tayyip Erdoğan başta olmak üzere Tarım ve Orman Bakanımız Sayın Dr. Bekir Pakdemirli'ye, Orman Genel Müdürümüze, OGM çalışanlarımıza ve sahadaki gayretli çalışmalarından dolayı tüm Memur-Sen ailesine ve Toç Bir-Sen mensuplarımıza ve milletimize çok teşekkür ediyorum.

Son olarak Kepek Dergisi okurlarına neler söylemek istersiniz?

Malumunuz, bugün tüm insanlık Covid-19 pandemisi nedeniyle zorlu bir dönemden geçiyor. Ben öncelikle tüm insanlığın bu imtihandan biran önce kurtulmasını temenni ediyor, salgında hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, hastalarımıza da acil şifalar diliyorum.

Evet şu an içinde bulunduğumuz süreç nedeniyle özellikle küçük ve orta ölçekli esnaf kardeşlerimiz ekonomik anlamda çok sıkıntılı günler geçirmekte. Salgından

“ Su tüketimi kalkınmanın da önceliklerindedir. Bu nedenle su kaynaklarımızın miktar ve kalite açısından ekosistem esaslı korunması, iyileştirilmesi ve sürdürülebilir yönetimi hususlarına da ağırlık verilmelidir.

oldukça fazla etkilenen ticaretin kılcal damarları olan esnafımıza devletimizin verdiği destekler, ekonomik krizin sosyal krize dönüşmemesi için aldığı tedbirler son derece önemli, fakat yeterli değil. Kira yardımı, kredileri istihdam destekleri olmakla birlikte esnaf kardeşlerimiz vergi ve SGK borçlarının ötelenmesi, banka kredilerinin faizsiz olarak bir süre ertelenmesi gibi ek destekler de

beklemektedir. Ayakta durmaya çalışan esnafımıza umuyoruz ki biran önce yeni teşvikler, destekler verilerek, ek tedbirler alınarak, birçoğu hizmet sektöründe yer alan esnaf kardeşlerimize nefes olunur.

Öte yandan malumunuz salgınla birlikte oluşan enflasyon rakamları başta temel gıda ve tüketim maddelerinin fiyatlarını yükseltti. Dolayısıyla kamu görevlilerinin de alım gücü düştü. Toplu sözleşmede verilen enflasyon farkı da memurların alım gücünün düşmesine çare olamamıştır. Bu nedenle Memur-Sen olarak maaşlardaki kayıpların telafisi için bazı sektörlerde yapılan paket uygulaması gibi Hükümetten kamu görevlilerine seyyanen zam yapılmasını talep ettik. Böylece Memurlara verilecek seyyanen zam, en çok küçük ve orta ölçekli işletmelere ve esnafa katkı sunacaktır.

ANKARA HACI BAYRAM VELİ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRÜ
PROP. DR. YUSUF TEKİN:

HACI BAYRAM VELİ ÜNİVERSİTESİ; ÖNCÜ VE YENİ NESİL BİR ÜNİVERSİTE OLACAKTIR

Kepenk dergisi okurları için kendinizi tanıtabilir misiniz?

1970 yılında Erzurum'un tarihi ve doğal güzellikleriyle ünlü ilçesi Uzundere'de doğdum. Üniversite öncesindeki tüm eğitim sürecini babamın işi dolayısıyla yerleştiğimiz Rize'de tamamladım. Üniversite tahsilimi ise 1994 yılında mezun olduğum Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Kamu Yönetimi Bölümü'nde sürdürdüm. Ardından Cumhuriyet Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Kamu Yönetimi Bölümü'nde araştırma görevlisi olarak çalışmaya başladım. Siyaset ve Sosyal Bilimler alanında yüksek lisans ve doktora çalışmamı tamamladım. Siyasal Bilgiler Fakültesi'nden mezun olduğum 1994 yılından 2011 yılına dek muhtelif üniversitelerde öğretim üyesi olarak görev yaptım. 2011 yılında atandığım Gençlik ve Spor Bakanlığı Bakan Yardımcısı görevini 2013 yılına kadar sürdürdüm. Ardından yaklaşık beş yıl süreyle Millî Eğitim Bakanlığı Müsteşarı olarak görev yaptım. 15 Eylül 2018 tarihinden itibaren ise Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Rektörü olarak görevimi sürdürmekteyim.

Hacı Bayram Veli Üniversitesi'ni tanıtabilir misiniz? Üniversite bünyesinde yürütmekte olduğunuz faaliyetlerinizi ve projelerinizi anlatabilir misiniz ?

Prof. Dr. Yusuf Tekin
Ankara Hacı Bayram Veli
Üniversitesi Rektörü

Bildiğiniz üzere, Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi resmi olarak 2018 yılında kuruldu. Yani kuruluş tabelası itibarıyla yeni ve hatta moda deyimiyle çiçeği burnunda bir üniversiteyiz. Ancak belirtmem gerekir ki, bu yenilik, sadece üniversitemizin ismi ve bundan sonra üstleneceği misyonla ilişkilidir. Yoksa üniversitemiz tevarüs ettiği gelenek bakımından oldukça köklü ve zengin bir geçmişe dayanmaktadır. Kökleri 1926 yılına kadar uzanan Gazi Üniversitesi kimliği ve markası altında geçirilen bu zengin geçmişin kazanımlarını Cumhuriyetimizin ikinci yüzyılına yeni bir isimle ve misyonla taşımak yönündeki kararlılığın sonucu olarak da üniversitemiz kurulmuştur. Hacı Bayram Veli ismiyle sürdürülecek olan bu yeni dönemin temel gayesi ve en büyük projesi ise, özellikle sosyal bilimler ve sanat

“ ESDER ve HBV işbirliği; bu gibi işbirlikleri, meslek kuruluşlarımız ve Stk'larımızın uzun yıllara dayanan saha bilgisini ve deneyimini üniversitelerimizin hizmetine sunulmasına ve özellikle öğrencilerimizin pratik becerilerinin gelişmesine ciddi bir katkı sunmaktadır. Ahilik teşkilatının Anadolu'daki mimarı olan Hacı Bayram Veli'nin ismini taşıyan Üniversitemiz ile çağımızın âhileri olan esnaf ve sanatkârlarımızın güzide kuruluşu ESDER arasındaki işbirliği protokolünü de bu minvalde değerlendirmek mümkündür.

alanında ihtisaslaşmış öncü bir üniversite oluşturmaktır. Biz de bütün çalışmalarımızı bu amacı gerçekleştirecek şekilde yürütüyor, estetik ile teknolojiyi ve sosyal bilimler ile sosyal gerçekliği buluşturan projeler geliştiriyoruz.

Üniversitenizin 2021 plan ve hedeflerinden bahsedebilir misiniz?

Esasında Üniversitemizi sosyal bilimler ve sanat alanında ihtisaslaşmış, ulusal ve uluslararası düzeyde

tanınan ve tercih edilen öncü bir kurum olarak inşa etmek gayesiyle sürdürdüğümüz çalışmalarını orta ve uzun vadeli bir yol haritası dâhilinde yürütüyoruz. 2021 yılına ilişkin plan ve hedeflerimizi de bu yol haritasının önemli bir aşaması olarak görüyor ve içinde bulunduğumuz pandemi sürecinin etkilerini en aza indirecek tedbirler eşliğinde hayata geçirmeye çalışıyoruz. Uzaktan öğretim uygulamalarını devreye sokarak eğitimin kesintisiz bir şekilde sürdürülmesi yönündeki çabala-

► rımızın yanı sıra, akademik-bilimsel alanlarda yaptığımız ve yapacağımız projeleri ve faaliyetleri de aynı kararlılıkla devam ettiriyoruz. Bu bağlamda, Türk Cumhuriyetleri başta olmak üzere, gönül coğrafyamızda ve kültürel havzamızda bulunan tüm kardeş ülke ve toplumları kuşatan zengin bir perspektif ile hem siyasal karar alıcıların işini kolaylaştıracak hem de toplumlar arası iletişimi daha da güçlendirecek mekanizmaları inşa etmeye odaklanan çok yönlü bir çalışma sürecinin içinde bulunuyoruz.

Yusuf Bey salgın sebebiyle sanal eğitime geçilmesi ne gibi fayda ve zararlar verdi, öğretmen ve öğrencilerimizin ne gibi talepleri oldu, bu konular hakkında ne söylersiniz?

Tabii Covid-19 salgını nedeniyle yaşanan pandemi süreci, geride bıraktığımız 2020 yılının ve bu yılın en önemli gündem maddesi oldu, olmaya da devam ediyor. Bu salgın, tüm alanları olduğu gibi, eğitim alanını da olumsuz bir şekilde etkiledi. Üniversitemiz, salgının başlangıcından itibaren aldığı tedbirler sayesinde bu sürecin olumsuzluklarını

mümkün olan en asgari düzeye indirmeye ve eğitim-öğretimin kesintisiz bir şekilde devam etmesini sağlamaya çalıştı. Uzaktan öğretim uygulamaları konusundaki mevcut altyapımızın ve deneyimimizin de katkısıyla pandemi dönemine hızlıca adapte olan ve tüm akademik takvimini buna göre ayarlayan ilk üniversitelerden biri olduk. Tabii bu süreçte öğretim üyesi kadromuzun üstün gayret ve özverili çalışmaları sayesinde üretilen ders materyalleri ile geliştirdikleri yöntemler de işimizi kolaylaştıran etkenlerden biri

oldu. Öğrencilerimiz ise, bu olağanüstü dönemde derslerini uzaktan da olsa takip ederek hem bizim motivasyonumuzu yüksek tuttular hem de eleştiri ve görüşleriyle sistemin geliştirilmesine büyük bir katkı sundular.

“ Bizim temel amacımız, sağlık ve mühendislik bilimleri karşısında ikincil planda kalan sosyal bilimler ve sanat alanlarında ihtisaslaşmış öncü bir üniversite olmaktır. Bunun yolu ise, toplumla iç içe olmayı ve toplum için üretmeyi esas alan bir düşünceyi benimsemekten geçmektedir. Üniversitede üretilen akademik ve bilimsel bilginin toplumsallaşması için üniversitelerin ESDER ve benzeri meslek kuruluşları ve sivil toplum örgütleriyle yakın bir işbirliği içine girmesi gerekmektedir.

Yakın zaman önce Üniversiteniz ve Esder iş birliği antlaşması imzaladı, ne gibi işbirlikleri düşünüyorsunuz, bunun esnaf ve sanatkâr ile öğretmen ve öğrencilere ne gibi kazanımları olabilir?

Yukarıda da izah ettiğim gibi, bizim temel amacımız, sağlık ve mühendislik bilimleri karşısında ikincil planda kalan sosyal bilimler ve sanat alanlarında ihtisaslaşmış öncü bir üniversite olmaktır. Bunun yolu ise, toplumla iç içe olmayı ve toplum için üretmeyi esas alan bir düşünceyi benimsemekten geçmektedir. Üniversitede üretilen akademik ve bilimsel bilginin toplumsallaşması için üniversitelerin ESDER ve benzeri meslek kuruluşları ve sivil toplum örgütleriyle yakın bir işbirliği içine girmesi gerekmektedir. Bu gereklilik, hem üniversitelerin kuramsal düzeyde ürettiği bilginin somut bir katma değere ya da uygulamaya dönüşmesini sağlamak bakımından hem de yetiştirdiği insan kaynağını toplumun hizmetine sunması açısından büyük bir önem taşımaktadır. Öte yandan, bu yöndeki işbirlikleri, meslek kuruluşlarımız ve Stk'larımızın uzun yıllara dayanan saha bilgisini ve deneyimini üniversitelerimizin hizmetine sunmasına ve özellikle öğrencilerimizin pratik

becerilerinin gelişmesine ciddi bir katkı sunmaktadır. Ahilik teşkilatının Anadolu'daki mimarı olan Hacı Bayram Veli'nin ismini taşıyan Üniversitemiz ile çağımızın ahileri olan esnaf ve sanatkârlarımızın güzide kuruluşu ESDER arasındaki iş birliği protokolünü de bu minvalde değerlendirmek mümkündür.

Son olarak kepenk dergisi okuyucularına söylemek istediğiniz bir şeyler var mı?

Kuşkusuz ki, Hacı Bayram Veli'nin izleyicileri olan esnaf ve sanatkâr-

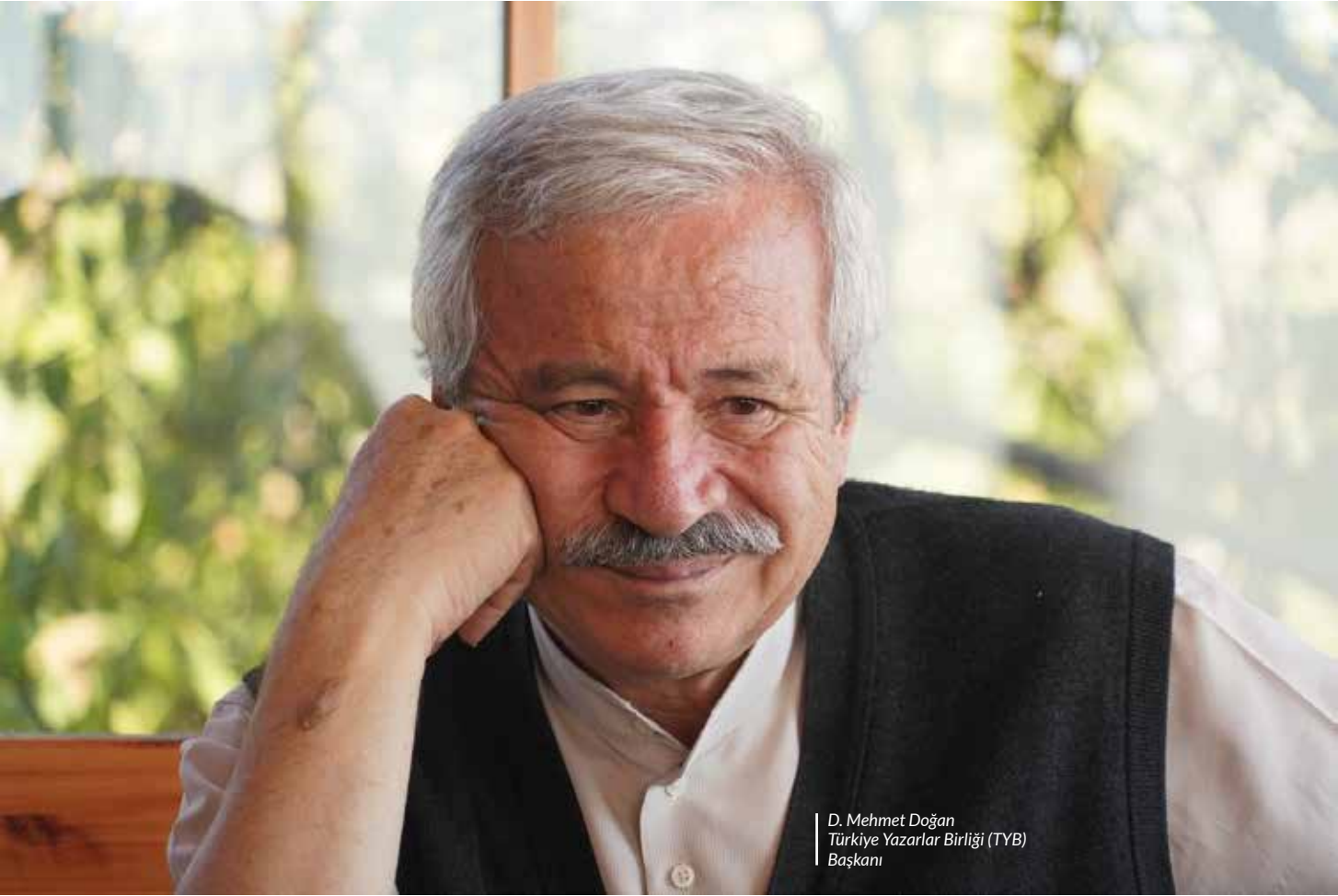
larımız insanlık için çalışmayı ve doğrudan hayatın içine katılmayı esas alan; akla, ilme ve sanata büyük önem veren kişiler olarak her türlü takdirin ötesindedir. Onlar, Anadolu coğrafyasındaki birlik ve dirliğin temsilcileri ve aynı zamanda ülkemizin gelişme ve kalkınma dinamiğinin ana aktörleridir. Üstün bir gayret ve özveri ile çalışan ve kendisini ülkemizin güçlü geleceği için aday olan aktörlerin tanıtımına sunduğu katkıları nedeniyle derginizi takdir ediyor, bundan sonraki çalışmalarınızda başarılar diliyorum.

I İletişim Fakültesi

TÜRKİYE YAZARLAR BİRLİĞİ (TYB) BAŞKANI D. MEHMET DOĞAN:

YAZARKEN SABIR, SEBAT GÖSTERMEK BİR ELBİSE PROVASI YAPAR GİBİDİR!

D. Mehmet Doğan
Türkiye Yazarlar Birliği (TYB)
Başkanı

D. Mehmet Doğan, ülkemizin ünlü yazarlarından. İlk kitabı *Batılılaşma İhaneti* 1975'te yayınlanmış. Türkiye Yazarlar Birliği'nin kurucusu. Mehmet Âkif Araştırmaları merkezi başkanı. Kırka yakın yayınlanmış kitabı var. Biz D. Mehmet Doğan'ı farklı yönleriyle tanımak niyetiyle sorularımızı sorduk.

Yazar D. Mehmet Doğan, vatandaş olarak kimsiniz?

D.M.Doğan-Terzi Said'in oğluyum. Babam terzi idi, terziler eskiden esnafın önemli bir bölümünü teşkil ederdi. Babamın terzilik yaptığı çarşıda 1960'larda on kadar terzi dükkânı vardı, bu dükkânlarda en az üç kişi çalışırdı. Uzun provalardan son-

ra vücudunuza uygun elbise ortaya çıkar ve ömürlük olurdu. Meşhur terzilere elbise diktirmek bir övünme vesilesi olarak görülürdü.

Terzi babanız Ankara'nın hangi çarşısında mesleğini icra ederdi?

Ben Kalecik'te doğdum, 9 yaşımızda Ankara merkeze göçtük, bir ge-

cekonduya yerleştik. Babam daha önce ustasının daveti ile Ankara'ya gelmiş, mesleğini onun yanında icra etmeye başlamıştı. Sonra bizi de Ankara'ya aldı. Ankara'nın en gelenekli çarşılarından birinde, Saraçlar çarşısında küçük bir dükkânları vardı. Saraçlar Çarşısı Samanpazarı'nda Ahi Elvan camininin iki altındaki sokak. Eskiler "Kavafklar Çarşısı" da derlerdi. Galiba eski adı imiş. Saraçlık eskinin mühim mesleklerinden. Saraçlar mesleklerini deri ile icra ederler, terziler kumaşla. Atkoşumu, eğer takımı ve benzeri şeyler yapar saraçlar.

Çocukluğunuzda Saraçlar çarşısında ahiliğin izleri var mıydı?

Ahilik, Anadolu kültürünü mayalayan dinî-iktisadî bir ocak. Sermaye-emek çatışması yerine, meslek bütünlüğü içinde, kardeşlik hukukunu hâkim kılmaya çalışan, paylaşmayı, dayanışmayı, ihtisası esas alan bir yapılanma. Bir mesleğe girme, o meslekte meharet kazanıp çiraklıktan kalfalığa, ustalığa doğru bir seyir takip etme, neticede zaman içinde bu merhalelerden geçerek her bakımdan olgunlaşma, gelişme, kemale erme gözetiliyor. Esnafın kendi kendini denetlemesi, yaptığı işin hakkını vermesi, müşte-

“ Ahilik, Anadolu kültürünü mayalayan dinî-iktisadî bir ocak. Sermaye-emek çatışması yerine, meslek bütünlüğü içinde, kardeşlik hukukunu hâkim kılmaya çalışan, paylaşmayı, dayanışmayı, ihtisası esas alan bir yapılanma.

riyi aldatmaması ve hem yönetilen hem yöneten olması, hem yaşça büyüğe, hem meslek büyüğüne saygı, küçüklere ihtimam göstermesi bu meslek birliğinin esaslarını teşkil ediyor. Ankara'nın ahiliğin önemli bir merkezi olduğunu, yakınımızdaki Ahi Elvan ve Ahi Şerafeddin yani Aslanhane camileri bize hatırlatırdı. Ankara bir esnaf şehri idi. Orta ve yakın çağların ipekten sonra en kıymetli bir dokuma hammaddesi olan tiftiğin merkezi idi.

Saraçlar çarşısı, nerede başlar, nerede biterdi? Esnafı hangi meslekleri icra ederdi?

Saraçlar çarşısı Samanpazarı'ndan

başlar, Çıkrıkçılar yokuşunda biterdi. Çıkrıkçılar yokuşundan aşağısı eskiden Tahtakale imiş. 1920'li yılların sonunda yanmış. Artık oraları biz Anafartalar olarak bilirdik. Terziler, ayakkabı imalatçıları-satıcıları, deri ve kumaş satıcıları, manifaturacılar esnafın büyük çoğunluğunu teşkil ederdi.

Çocukluğunuzda, Rum, Ermeni, Yahudi esnaf var mıydı?

Karşı komşumuz, Rum'du ayakkabı satardı. Bir Ermeni terzi vardı, ortağı Kastamonulu bir Müslümandı. Hatta babam bu Kalecikli Ermeni terziden bir süre terzilik öğrenmişti. Hatırımda kaldığı kadarıyla bir de kırtasiyecisi Yahudi vardı. Bu farklı din-ırka sahip olanlar güçlü bir müşterek kültüre sahipti. Bu müşterek kültür çarşısı ayakta tutardı.

Baba mesleği ile bir ilişkiniz oldu mu?

Ankara'ya taşınınca, üçüncü sınıftan okumaya devam ettim. Bunun için hemen çarşının bir üst sokakındaki Ulus İlkokulu'na yazdırdılar beni. Okul yarım gündü. Dersler

bitince eve gitmez, dükkânda vakit geçirirdim. Terzi çıraklığının ilk adımı olarak orta parmağıma yüzük taktılar ve kıvrık olarak kalmaya alışması için bağladılar. Çıraklığa ilik örmek, düğme dikmek gibi işler yapmakla başladık, zamanla makine başına geçtik, ufak tefek dikiş işleri yaptık, nihayet pantolon dikmeye kadar öğrendik.

Bir taraftan. Okul, diğer taraftan yarım zamanlı da olsa terzi çıraklığı. Bu okuma yazma merakı nereden geliyor?

Onun da kökleri çarşıda! Okul sonrası çarşıdaki boş zamanımda, bizim dükkândaki gazetelerle komşuların gazetelerine takas eder okurdum. Ankara'da çok gazete çıkmazdı. Demokratlar Zafer diye bir gazete alırlardı. Halkçıların ise Ulus'u vardı. Babam demoklattı. Bunlar çok okunacak şeyler değildi. İkindiye doğru, gazete müvezzii çarşığı baştan

başta "tayıre İstanbul" avazı ile çınlatırdı. Bu "İstanbul gazeteleri uçakla geldi" demektir. İstanbul gazeteleri daha zengin muhtevalı, çocukların da ilgisini çekecek yapıda idi. İşte o sıralar haftalık bir çocuk dergisi dikkatimi çekti: Çocuk Haftası. Bu dergide çocukların ilgisini çekecek güzel şeyler vardı. Öğretici bilgiler, tarihi çizgi romanlar, şiirler, hikâyeler ve Kemaladdin Tuğcu'nun acıklı tefrika romanları. Bu dergiyi birkaç yıl takip ettim. Sonra okuduğumuz gazetelerin de tesiriyle edebî eserler okumaya yöneldim. İlk okuduğum bu tarz eser Dokuzuncu Hariciye Koğuşu'dur. Okuma merakım orta okulda iyice gelişti. Lisede her kitabı almaya imkânımız olmadığı için Gazi Lisesi'nin yakınındaki Kediseven Sokağı'nda bulunan Ankara İl Halk Kütüphanesi'nin müdavimi oldum. Okuldan çıkınca uğrak yerim orası idi. Bu kütüphanede edebî eserler yanında, fikir kitapları ve felsefi eserler de okudum.

Terzi çıraklığı size bir fayda sağlıyor muydu?

Sağlamaz olur mu. Terzi çıraklığından harçlık çıkardı. İş sahipleri az veya çok bahşiş veya şerbetlik denilen ufak tefek şeyler verirlerdi. Bunun bir orta okul talebesi için işe yarar bir şey olduğundan şüphe yok. Sonra limonculuk işimiz oldu. Haftada bir iki gün pazara gider, bir-iki kasa limon satarak harçlığımızı çıkarır olduk. Üniversitede kredi alıncaya kadar eve, babama yük olmadan harçlığımı böylece temin ettim.

Terziliğin, esnaflığın, pazarda limon satıcılığının hayatınızın sonraki devrelerinde bir yararını gördünüz mü?

Esnaflık insan ilişkilerinde esneklik, yumuşaklık, hassasiyet gerektirir. Öte yandan terzilik meslek olarak söküp dikme işidir. Elbise tasarlamak, bunu ihtiyaç sahibinin beğeneceği şekle sokmak, provalar,

denemelerle bir sonuca ulaşmak. Bir eser meydana getirmek esasen böyle bir şeydir. Yazarken sabır, sebat göstermek ve bir elbise provası yapar gibi yazdığını yeniden okumak, sağını solunu düzeltmek, son haline getirmek için dikkatini yazıya, esere yoğunlaştırmak, teferruat gibi görünen hususlarda titizlik göstermek. Yazı hayatımda çocukluk ve ilk gençlik yıllarımdaki tecrübenin çok faydalı olduğunu düşünüyorum.

Saraçlar çarşısının 1950-1960'yu yıllarından hatırlanıza kalan önemli hadiseler var mı?

Epeyce hatıra var. İki unutulur gibi değil. 1957'deki Ankara'nın maruz kaldığı büyük sel felaketi birincisi. Güz aylarında Ankara'ya Hatip çayından şiddetli bir sel geldi, büyük maddi hasar verdi, yüzden fazla insan boğuldu. Bu görülmemiş sel felaketi halkın zihninde öyle bir kırılma meydana getirmiş olmalı ki, bir hafta kadar sonra kale yamacındaki Saraçlar çarşısı esnafı, halkın akın akın kaleye doğru tırmandığını gördü.

“ Karşı komşumuz, Rum'du ayakkabı satardı. Bir Ermeni terzi vardı, ortağı Kastamonulu bir Müslümandı. Hatta babam bu Kalecikli Ermeni terziden bir süre terzilik öğrenmişti. Hatırlımda kaldığı kadarıyla bir de kırtasiyeci Yahudi vardı. Bu farklı din-ırka sahip olanlar güçlü bir müşterek kültüre sahipti. Bu müşterek kültür çarşığı ayakta tutardı.

İkinci hatırımdan çıkmayan, Kıbrıs görüşmeleri için İngiltere'ye giden Adnan Menderes'in Londra yakınlarında düşen uçaktan sağ kurtulmasından sonra Ankara'ya dönüşü dolayısıyla hava alanından gelirken güzergâh olarak Ulus'tan sonra Samanpazarı'na ve Talatpaşa bulvarının seçilmesi dolayısıyla gördüğüm kalabalıktı.

Ankara'nın çarşısı, pazarı, esnafı, yakın dönemde yaşadıklarına ışık tutunuz, teşekkürler.

Ben teşekkür ederim. Ankara başkenttir ama pek fazla bilinen, yazılan bir şehrimiz değildir. Her

şehrin o şehri zihinlerde diri tutan bir edebiyatı vardır, Ankara'nın yoktur. Ankara üzerinde Cumhuriyet'ten sonra yanlış bir imaj oluşturulmuştur. "Ankara önemsiz bir şehirdi, hatta bir köydü. Biz orayı başkent yaparak kıymetlendirdik." Ankara tarih boyunca önemli bir merkezdi, Osmanlı döneminde de bu önemini korumuştur. 20.yüzyılın başında Anadolu'nun en yüksek nüfuslu birkaç şehirden biriydi. Bu kıymeti bilinmedik şehrimizin makus talihini tersine çevirmek için bir kitap kaleme aldım: Ömrüm Ankara. Böylece şehrim borcumu eda etmeye çalıştım.

DRC UNLU MAMÜLLERİ SAHİBİ CAVİT DOĞAN:

KALİTELİ EKMEK, BİLGİ, BECERİ VE TEKNOLOJİ GEREKTİRİR

Cavit Bey, ilk olarak okurlarımıza kısaca kendinizi tanıttirmisiniz?

1970 yılında Niğde'li Gülüce köyünde doğdum. Çocukluğum Keçiören de geçti. İlk, orta, lise ve üniversite tahsilimi Ankara'da tamamladım. Ankara Keçiören Basınevlerin'de Aile şirketi olarak kurulan işletmemiz hali hazırda uzun yıllardır aynı adresinde devam etmektedir. Fırın sektörüyle

ilişkimiz çocukluk yıllarımda babamın 1978 yılında bu işe girmesiyle başladı. Biz de tabiri caizse onun yanında çekirdekten yetişerek bu işi öğrendik.

Fırıncılık hikayenizi biraz daha açar mısınız? kısaca kendinizi tanıttirmisiniz?

Ailemin geleneksel bir şekilde devam ettirdiği bu alanda farklı

bir çizgide olmayı tercih ettim ve 2000 yılında ARGE çalışmalarını ile paketli ekmek sektörüne başlamış olduk. 2003 yılı itibari ile dünyada sektörün önde gelen firmaları ile istişarede bulunarak makina ve ekipman yatırıma başladık. Böylece çeşit ekmek serüvenimiz başlamış oldu. Seri ve insansız üretime geçmek için 2005 yılında ilk bant sistemini kurarak sektördeki yeni teknolojiyi ülkemize getirmek nasip oldu. Bu yönde yatırımlarımız halen sürmektedir. En son olarak günümüzün sorunu haline gelen GDO'suz, katkı, koruyucu ve renklendirici içermeyen daha sağlıklı ekmekler üretebilmek için 2017 de yüksek teknolojiyi getirdik. Bu yatırım ile Avrupa daki en son teknolojiyi yakaladık. Unlu mamuller sektöründeki açık kapanmış oldu. Hatta birçok Avrupa ülkesindeki ürünleri ve daha fazlasını üretme şansını yakaladık, bu ürünlerimizi kafelerimizin ve son tüketicinin hizmetine sunduk.

"Kaliteli ekmek israfı önler" anlayışına katılıyor musunuz?

Tabiki katılıyorum ancak bunu biraz açmamız gerekiyor; Kaliteli ekmek nedir, nasıl elde edilir, maliyete etkisi nedir, israfı ne kadar önler, kendimce bu soruların tarifini yapaya çalışayım. Nihayetinde sektördeki bütün fırıncılar birbirine yakın hatta aynı hammaddeleri kullanarak ekmek elde ediyoruz. Kimi fırıncılar klasik francala ekmek üretiliyorlar, kimileride bizim gibi çeşit ekmek üretimi yapıyor ve bunu

Cavit Doğan
DRC Unlu Mamülleri
Sahibi

pakete koyuyorlar işte tam burda ayrıştığımız nokta başlıyor.

Klasik fırın ekmeği üreten fırıncılar günlük üretim yaptıkları için ürünlerin paketli olmaması sebebi ile kalan ürünleri ertesi gün değerlendirmeye şansları olmuyor. (Halk arasında bayat olarak nitelendirilen bu ekmeklere talep yok, talep olsa dahi çok sınırlı sayıda olduğu için kayda değer bir satıştan bahsetmek mümkün değildi.) Peki bu bayat ekmeklere ne oluyor?

Bir kısmı tekrar üretim zincirine dahil edilirken (geri dönüşüm teknolojisi olan işletmelerde) bir kısmı maalesef çiftliklere gönderiliyor. İşte bur da hem ekmeğin maliyeti artıyor, hem ekmeğin israf oluyor, hem de kaliteli ekmeğin önemi ortaya çıkıyor.

Sizin ekmeğin konusunda katma değer üreten yaklaşımınız nedir?

Bizim gibi çeşit ekmeğin üretenler ve ekmeğin pakete koyan firmalar ekmeğin israfını bir nebze de olsa önüyorlar. Hatta daha kaliteli ürün yapmak zorunda kalıyorlar nedeni ürünün pakette kalitesinin devamını sağlamak ve satışının sürekliliği-

“ Bir ekmeğin Tam buğday ekmeği diye bilmemiz için % 100 Tam buğday unu kullanılarak (Laboratuvar ortamında farklı unların karışımı sonucu elde edilmeyen un) elde edilmiş olması gerekir.

ni artırmak için çaba sarfediyorlar neticede buda maliyeti olumlu yönde etkiliyor.

Tabiki sağlıklı ekmeğin esmer ekmeğin olarak tarif edilen orijinal hammadde kullanılarak elde edilen ekmeğin tavsiyesi de bu ekmeklerdir. Kaliteli ekmeğin elde edebilmek için hammaddenin ve kullanılan yardımcı maddelerin iyi seçilmiş ve ürünün özelliklerini taşıması gerekmektedir. Maalesef şuan etiketler üzerindeki yazılar ürün isimleri ve içerikler net olmadığından hatta neyin nasıl ne şekilde üretildiği bahsedilmediği için bir kavram karmaşası yaşanmaktadır. Bir ekmeğin

Tam buğday ekmeği diye bilmemiz için % 100 Tam buğday unu kullanılarak (laboratuvar ortamında farklı unların karışımı sonucu elde edilmeyen un) elde edilmiş olması gerekir.

Ekmeğin kalitesini tayin eden unsurlar olarak firmanın teknolojisi ve ekmeğin üretiminde kullandığı yada kullanmadığı katkı koruyucu maya renklendirici maddeler ön plana çıkmaktadır. Yüksek teknoloji kullanan firmalar çoğunlukla katkı koruyucu maya ve renklendirici maddelere gerek duymazlar. Doğal olarakta ekmeği kaliteli olur. İçerisinde yasa gereği % 5 tambugday

“ Ekmeğin kalitesini tayin eden unsurlar olarak firmanın teknolojisi ve ekmeğin üretiminde kullandığı yada kullanmadığı katkı koruyucu maya renklendirici maddeler ön plana çıkmaktadır. Yüksek teknoloji kullanan firmalar çoğunlukla katkı koruyucu maya ve renklendirici maddelere gerek duymazlar.

unu olan ekmeğe te Tambugdaylı ekmeğe olarak adlandırılır.

Son günlerin en çok sorulan sorusu: “ekmeğe maliyetini neye göre hesap edebiliriz?”

Burada biraz öz eleştiride bulunmak istiyorum. Ekmeğe maliyeti son dönemlerde oldukça merak edilen bir konu durumundadır. Dilimizin döndüğünce anlatmaya çalışayım ama biliniz ki ekmeğe maliyetine ilişkin başlı başına bir röportaj konusu olabilecek kadar çok şey söylemek mümkün. Konuya dönecek olur isek; fırın açmak için gerekli şartlar sıralandığında aklıma ilk gelen maddeler şunlar: Sanayi bölgesinde olmalı, Tavan yüksekliği, komşu payı 5m olmalı , 10 arabalık otopark, müstakil bina v.s. diye gidiyor.

Ama şu hiçbir zaman sorulmuyor yada istenmiyor, (kesinlikle acil olarak istenmeli diye düşünüyorum) hangi teknoloji ile nasıl üretim yapacaksınız, atıl kapasitede maliyet yüksekliğinde çözümünüz nedir, (ertesi gün zarar ediyoruz denildiğinde ekmeğe zam diye gelme diyebilmek mümkün müdür acaba?) maliyeti düşürmek, kaliteyi artırmak için ne gibi yenilikler, sağlıklı bir ekmeğe için nasıl bir üretim prosesi öngörülüyor gibi sorular ve şartlar maalesef talep edilmiyor. Doğal olarak buda ekmeğe maliyetini direkt etkileyen unsur olarak karşımıza çıkıyor, işin sonunda

fırıncı arkadaşlar yandık bittik tükendik diye veryansın ediyorlar neden mi?

Çünkü günümüz teknolojisini iyi kullanarak maliyeti düşürecek en basit ve kolay bir makineyi bile kullanmıyorlar yada kullanmak istemiyorlar. Yüksek teknolojik mikserler ile ortalama % 2,5daha fazla su kullanarak, daha kısa zamanda ortalama 8,5 ile 9 dakikadaister 100 kg ister 240 kg çok kaliteli hamur elde edilebiliyor (motor gücü 14 kW ile 100 ile 240 kg hamur). Bu hamur oluşumu ekmek kalitesini ve raf ömrünü olumlu olarak etkiliyor.

Enerji verimliliğinden yola çıkarsak ve her bir fırının günde ortalama 12 ile 20 kazan hamur yaptığını düşünürsek ekmek maliyetini ne kadar etkilediğini anlarız. İsrar etmemek demek aynı zamanda elektriği, suyu, zamanı ve iş gücünü de iyi kullanmak demektir.

Son olarak Kepenk dergimiz okuyularımıza neler söylemek istersiniz?

Her paketli ekmeğin kaliteli ekmek olduğunu söylemek mümkün değil. Ürünün içeriği çok iyi analiz edilmeli, ürünün ismi ile kendisin

“ Sağlıklı ekmek esmer ekmek olarak tarif edilen orijinal hammadde kullanılarak elde edilen ekmek tavsiyem de bu ekmeklerdir. Kaliteli ekmek elde edebilmek için hammaddenin ve kullanılan yardımcı maddelerin iyi seçilmiş ve ürünün özelliklerini taşıması gerekmektedir. Maalesef şuan etiketler üzerindeki yazılar ürün isimleri ve içerikler net olmadığından hatta neyin nasıl ne şekilde üretildiği bahsedilmediği için bir kavram karmaşası yaşanmaktadır.

örtüşmesi önemli.Raf ömrüne çok dikkat edilmeli.Son dönemdeçift koruyucu kullanarak35 gün ile 50 güne kadar raf ömürleri olan ekmekler türedİ.Tüketıcİlere bunu iyi araştırmaları, sormalarını tavsiye ederim. Sağlıklı ekmek için katkı, koruyucu ve renklendirici olmadan üretilen ürünleri tavsiye ediyorum. Bir üründe iki farklı koruyucu kullanmak, kalsiyum propionat (e282) vesorbitasit ne kadar kaliteli, sağlıklı veya uygunluğu ne derece doğru bunu da sorgulamalarını ve dikkat etmelerini öneririm.

Tavsiyem yukarıdaki özelliklere sahip tam tahıldan üretilmiş ekmekleritüketmeleri yönünde olacaktır. Her şeyin kararı iyidir diye düşünüyorum. Aşırı ne tüketirsek zarar verecektir. Söylentiden daha çok tüketilen ürünün vücudumuzdabıraktığı etki, ürün hakkında bize en sağlıklı bilgiyi verecektir. Bizi davet eden kepenk dergisine bu paylaşım imkanını verdiği için şükranlarımı ve minnetlerimi sunuyorum. Kalın sağlıklıca...

DOĞAL HAYAT POLİKLİNİĞİ DR. MUTAHER AKÇAER:

SAĞLIKLI BİR VÜCUT İÇİN GELENEKSEL TIP TEDAVİLERİ

Dr. Mutaher Akcaer
Doğal Hayat Polikliniği

GELENEKSEL TIP TEDAVİLERİNİN ÖNEMİ

Modern dünyada, her alanda yeni gelişmeler hız kesmeksizin devam ediyor. Yeni teknolojiler her gün hayatımızda daha çok yer alıyor. Bu gelişim sağlık alanında da hızlı bir şekilde devam ediyor. Yeni tanı yöntemleri, yeni ilaçlar keşfediliyor. Bu yeni gelişmeler ile birlikte insanların daha sağlıklı bir yaşam sürmesi ve hastalıklarda azalmalar beklenmesi gerekirken, ne yazık ki tersine artışlar söz konusu oluyor. Bu noktada eksik bırakılan ve hastalıklarda artışa neden olan en

önemli faktörün, koruyucu tıp ve hekimlik alanında yeterli oranda önemin gösterilmemesi diyebiliriz. İnsanlar hasta olduklarında rahatlıkla hastane ve ilaçlara ulaşabilmektedir, ancak o hastalığa karşı önceden alması gereken tedbirler ve önlemlerle ilgili gerekli bilgileri hep eksik kalmaktadır. Bu da sadece tetkik ve ilaç kullanımı üzerine olan bir sağlık anlayışına neden olmaktadır. Özellikle kronik hastalıklarda uzun süre ilaç kullanımı, beraberinde bu ilaçların yan etkileri nedeniyle başka sorunları da beraberinde getirmektedir.

“ Geleneksel tıp yaklaşımında, hasta olmadan önce hastalıklardan korunma ve vücudun hasta olduğunda hızlı iyileşmesini sağlamaya yönelik yaklaşımlar önemli bir yer tutar. Ayrıca kronik hastalıklarda yan etkisi neredeyse hiç olmayan doğal tedavilerle vücudun desteklenmesi tercih edilir.

Geleneksel tıp yaklaşımında, hasta olmadan önce hastalıklardan korunma ve vücudun hasta olduğunda hızlı iyileşmesini sağlamaya yönelik yaklaşımlar önemli bir yer tutar. Ayrıca kronik hastalıklarda yan etkisi neredeyse hiç olmayan doğal tedavilerle vücudun desteklenmesi tercih edilir. Bu yaklaşımların önemi, tüm dünyanın geçtiği bu pandemi sürecinde korona virüse karşı bağışıklık sistemi güçlü olanların bu hastalığı daha hızlı atlattığıyla bir kez daha ortaya çıkmıştır. Bu yazımızda, koruyuculuk ve daha sağlıklı bir vücuda sahip olabilmek için uygulanabilecek geleneksel tıp tedavilerini paylaşacağız.

ÜLKEMİZDE UYGULANAN GELENEKSEL VE TAMAMLAYICI TIP YÖNTEMLERİ NELERDİR?

Ülkemizde Geleneksel ve Tamamlayıcı tıp alanında Sağlık Bakanlığınca onaylanmış bir çok tedavi yöntemi mevcuttur. Bu yöntemler: Ozon tedavisi, Akupunktur, Sülük tedavisi, Kupa terapi(Hacamat), Fitoterapi, Proloterapi, Mezoterapi, Osteopati, Hipnoterapi, Apiterapi, Refleksoloji, Müzikterapi, Karyopraktik, Larva(Magot) terapive Homeopatidir.Doğru bir şekilde uygulandığında, birçok has-

talıkta ve koruyucu hekimlikte bu yöntemlerle çok olumlu sonuçlar alınmaktadır. Kısaca bu tedavilerin nasıl uygulandığına değinecek olursak:

OZON TEDAVİSİ: Lokal veya sistemik olarak ozon-oksijen karışımının kullanıldığı uygulama yöntemidir.

AKUPUNKTÜRİ: İğne, lazer ışınları, elektrik stimülasyonu, kupa, kulak için tohum, iğne ya da manyetik topçuklar, termik stimülasyon, akupres ve ses veya elektrik veya manyetik titreşimler gibi uyarı yöntemleri ile vücuttaki bulunmuş

özel noktaların uyarılması suretiyle yapılan uygulamayı ifade eder.

SÜLÜK TEDAVİSİ: “Hirudomedicinalis ve Hirudoverbana” isimli steril tıbbi sülükler kullanılarak yapılan uygulamadır.

KUPA TERAPİ(HACAMAT): Kan dolaşımını arttırmak için bölgesel vakum oluşturmaya dayanan kupa uygulaması ve belli vücut noktalarında bölgesel vakumla beraber yüzeysel cilt kesikleri oluşturarak kanın alındığı Yaş Kupa Uygulamasıdır (Hacamat).

FİTOTERAPİ: Geleneksel bitkisel

▶ tıbbi ürünler ve bitkisel ilaçlarla yapılan bir tıbbi tedavi yöntemidir.

PROLOTERAPİ: Proliferatif ve irritan solüsyonların eklem bağ dokusu içine enjekte edilmesi uygulamasıdır. Enjeksiyonlar, genellikle zedelenmiş, aşınmış, güçleri azalmış tendon ve ligamentlere ve eklemlere yapılır. Amaca uygun olarak seçilen ilaç karışımları bölgesel olarak, özel iğnelerle ve özel tekniklerle uygulanır.

MEZOTERAPİ: Mesoderm kaynaklı organ patolojilerinin iyileşmesini amaçlayan bitkisel veya farmakolojik ilaçların bölgesel, küçük dozlarda, özel iğneler ve özel tekniklerle cilt içi enjeksiyonu uygulamasıdır.

OSTEOPATİ: Eklemler, kaslar, bağ dokusu ve omurgayı içeren kas-iskelet sistemini güçlendirilmesine yardımcı olan, total vücut sağlığına odaklanan ve hastalıklarda kas-iskelet sisteminin etkinliği üzerinde

duran invaziv olmayan bir tamamlayıcı tıp uygulamasıdır.

HİPNOTERAPİ: Telkin yoluyla diğer bir kişinin bilinç ve farkındalık, vücut, hisler, duygular, düşünceler, hafıza veya davranışlarında değişiklik elde etmek üzere tasarlanmış veya bu sonucu ortaya çıkaran işlemdir

APİTERAPİ: Arı ve arı ürünlerinin bazı hastalıkların tedavisinde tamamlayıcı ve destekleyici olarak kullanılmasıdır.

REFLEKSOLOJİ: El, ayak tabanı ve kulaklarda vücudun tüm bölümleri, organ ve bezleriyle ilgili yönlendirici refleks alanlarının mevcudiyeti prensibine dayanır. Bu refleks alan-

lara herhangi bir cihaz, malzeme, krem, losyon kullanmadan sadece basınç uygulanır.

MÜZİK TERAPİ: Konusunda ehliyetli bir profesyonel tarafından, müziğin ve müzik uygulamalarının, bireylerin fiziksel, psikolojik, sosyal ve zihinsel ihtiyaçlarını karşılamada klinik ve kanıta dayalı kullanıldığı uygulamadır.

KAYROPRAKTİK: Kas, omurga ve iskelet sisteminin biyomekanik bozuklukları ve bunun sinir sistemi üzerinde oluşturduğu sorunları önlemesiyle ilgilenen destekleyici bir uygulama alanıdır. Uygun hastalarda normal mekanik hareketliliğini yitirmiş eklemleri elle uygulanan tekniklerle düzeltme üzerine yoğunlaşır.

LARVA UYGULAMASI: Lucilia (Phaenicia) sericata steril larvalarının kronik yaralarda biyodebridman amaçlı kullanılması suretiyle yapılan uygulamadır.

HOMEOPATİ: Kişiye özgü seçilmiş homeopatik ilaçlar ile sağlık durumunu iyileştirmeyi hedef alan bütüncül bir uygulama yöntemidir

KORONA VİRÜSLE MÜCADELEDE BAĞIŞIKLIK SİSTEMİ DESTEĞİNDE GELENEKSEL TIP TEDAVİLERİ

Özellikle ozon tedavisi, hacamat tedavisi, tıbbi sülük ve fitoterapi

bağışıklık sistemine destek olması adına en çok önerilen geleneksel ve tamamlayıcı tıp tedavilerindedir. Bu tedaviler, düzenli uygulandığında bağışıklığı destekleyip dengede tutmaya, toksinlerden arınmaya, kan dolaşımını düzenlemede, yeni kan oluşumunda ve dokulara giden oksijen miktarının artırılması gibi sağlığımıza katkı sağlayan çok olumlu sonuçları olan tedavilerdir. Hacamat tedavisinin bağışıklık sistemi desteği yanında vücut detoksuna ciddi faydaları vardır. Yine Glutasyon ve yüksek C vitamini uygulamaları, bağışıklık sistemini destekleyen tedavilerdir. Özellikle kombine yapılan Ozon, Glutasyon ve yüksek doz C vitamini tedavileri korona virüs sonrası vücudun toparlanmasında birçok yönden yardımcı olan yöntemlerdir.

“ Tüm dünyanın geçtiği bu pandemi sürecinde korona virüse karşı bağışıklık sistemi güçlü olanların bu hastalığı daha hızlı atlattığıyla bir kez daha ortaya çıkmıştır.

ESDER MALATYA ŞUBE BAŞKANI AHMET SOYDOĞDU:

MİLLİ EKONOMİ, MİLLİ DURUŞLA MÜMKÜN OLUR

1947 Malatya merkez doğumlu olup ilk orta ve lise okullarını Malatya da okudum. Karaca Home Ev Tekstili Mağazası ve Kahve Diyarı Kafesi sahibiyim. Askerlik dönüşü iş ve işçi bulma kurumunda görev yaparak Malatya kazalarında kooperatifleşme yolu ile yurt dışına yoğun bir şekilde işçi ve kalifiye eleman göndermeyi gerçekleştirdik. Ancak yolsuzluk yapan müdürüm ile anlaşamayınca kendi isteğim ile Almanya ya gitmeyi tercih ettim üç yıl sonra dönüş yaparak köy hizmetlerinde teknisyen olarak görev yapmaya başladım.1973 yılında Malatya da ilk defa boks ve ihtisas kulübünü kurarak boks ta Malatya mızı başarılı bir şekilde temsil ettik. Akabinde M.T.T.B (Malatya teknik takım birliği) spor kulübü nü kurarak Malatya gençliğini önce ahlak ve maneviyat düstürü ile gençlerimizi Türkiye genelinde ve yurt dışında minikler yıldızlar gençler ve büyüklerde derecelere girerek dünya ikinci ve üçüncüsü olarak söz sahibi olduk akabinde judo ve taekvando ihtisas kulübü nü kurarak profesyonelliğe adım atmaya başladık. Uzak doğu sporlarına gençlerin büyük ilgi göstermeleri üzerine şahinler spor okulunu kurarak özelleşerek kurumsallaştık. MAFİAD (Malatya fikir adamları) olarak yeni bir dernek kurarak genç ve orta yaş guruplardan esnaf ve sanatkarlar ile her kesimden insanlar ile bir araya gelerek fikir kültürel ve sosyal faaliyetlerde bulunarak büyük hizmetlere imza attık. İmam hatip lisesi koruma yaptırma ve yaşatma derneği

Ahmet Soydoğdu
ESDER Malatya
Şube Başkanı

başkanı olarak Malatya nın eksigi olan Anadolu imam hatip lisesini faaliyete geçirerek eğitimde büyük bir boşluğa destek olduk şu anda kahve diyarı işletmeciliği ile meşgul olup sayın MAHMUT ÇELİKUS başkanlığında yürütülen ESDER in Malatya şubesini temsil etmekle devletimize vatanımıza milletimize hayırlı hizmetlerde bulunacağımızı ümit ediyor insanların en hayırlısı insanlara faydalı olanıdır temennisi ile Allaha emanet olunuz.

Dünyanın ve ülkemizin bir an evvel virüsten kurtulması dileklerimizle daralan iş hacminin genişlemesi ve esnaflara verilen faizsiz kredilerin arttırılarak işletme kredilerinin uzun vadede meslek durumlarına göre adaletli tarafsız ve doğru bir şekilde dağıtılarak yüksek faizler ile alınan kredi faizlerinin düşürülmesi hususunda üretime ağırlık verilerek gıda sektörünün can alıcı noktası olan fahiş fiyatların dengeli bir politika ile ' az harca çok al ' po-

litikası uygulanması asgari ücretin düşük bir seviyeden kurtarılarak dengeli bir seviyeye çıkarılması döviz kurlarının dengesiz düşüş ve çıkışları elektronik alımları tamamı ile zayıflatmıştır yeşil alanların ortadan kaldırılarak inşaat alanlarına dönüştürülmesi ile kuraklık baş göstermiş ve tarım büyük ölçüde sekteye uğramıştır. Kamuda ve özelde aşırı derecede israf ve bilinçsiz kullanılmalar yapılmaktadır piyasa denetim ve kontrolsüz bir hale gelmiş insanlar hep kendi hallerine bırakılmış gerekli tedbir ve önlemler alınmamaktadır.

Pandemi süreci ile kepenk kapatan binlerce esnaf hakkında genel bir değerlendirme yapmak çok zor esnaf hazırı tüketmiş geleceğinin ne olacağını kara kara düşünmektedir, küçük ve kredi alan esnaflarımız için vergi elektrik su doğalgaz gibi tüketimlerde kolaylık sağlanmalı ve esnafa yardımcı olunmalıdır. Bunun örneğini Almanya ve diğer ülkelerde görmekteyiz. Emekli olan insanlara bile devlet el uzatmıştır bizde neden olmasın. Tek kelime ile birleşmek bir elin nesi iki elin sesi var ata sözü ile yola çıkmak rahmetli Erbakan hoca 1980

yılı öncesi bize emir verdi Malatya da transformatör fabrikasını kuracaksınız ... Her hisse o zamanın parası bin tl ya Allah dedik hisseler toplandı fabrika kuruldu şu anda yüzlerce insan ekmek yiyor yurt dışına ihracat yaparak yurt ekonomisine katkıda bulunuyoruz yani birleşmek şirketleşmek tabi ki bu iş için vagonları çekecek bir lokomotif lazım.

Biz yurt dışına bağımlı hale geldik tarımda hayvancılıkta ve sanayi de hep geriye adım atıyoruz devlet üretimi teşvik etmemekte ve vergilerle ayakta durmaktayız o ise biz zamanında dokuz aylık bir koalisyonda Havuz sistemi ile denk bütçenin yapıldığı gördük ve yaşadık söylemler ile değil icratlarımız ile adaletli herkese eşit mesafede görevleri ehline vermek sureti ile seksen milyon insanımızı kucaklamak ötekileştirmemek sureti ile yeniden büyük Türkiye için eğitimde ticarete ve yaşamımızda önce ahlak ve maneviyat düsturu-muz ile her şeyin daha güzel olması dileklerim ile ALLAHA EMANET OLUNUZ.

ESNAF İÇİN YENİ UFUK, YENİ KONUM!

İBRAHİM VELİ
Ekonomist

Belirsizliği netleştirecek arayışlar için birçok kurum ve kuruluş "Covid-19 Raporu" hazırladı ve kamuoyuyla paylaştı. Kurum ve sektörlerin bakış açılarını yansıtan bu raporları "360 derece" yaklaşımıyla birleştirmek ve özellikle esnaf ve sanatkarlar için değerlendirmek önem taşıyor. Bu açıdan yeni şartları ve getirdiği risk ve avantajları gözden geçirerek yeni ufuk ve yeni konum belirlemek gerekiyor.

Birçok alanda oluşan farklı paradigmlar, oluşan yeni şartlar ve bunların Türkiye'ye getirdiği jeo-ekonomik avantajlara göre farklı stratejiler geliştirilmelidir. Yeni bir vizyon çizmek, güven ve işbirliğini yeniden inşa etmek en büyük kazanım olacaktır. Bireysel, kurumsal, ulusal ve küresel boyutlarda tüm paydaşların tek başına iş yapmasının imkânsız olduğu günümüzde "ortaklık ekonomisi" adına ekonomiye yeniden yön vermek kaçınıl-

mazdır. Bu yön ve rota, uzmanların görüşlerine göre şu şekilde belirlenebilir:

- Pandemiden en fazla mikro ve küçük ölçekli firmalar etkileniyor. Eснаflar risk algısını, hazırlık durumlarını ve beklentilerini ölçerek kısmi gelişme yaşamalıdır.
- Geleneksel iş modellerinin yerini dijital platformlar alıyor. KOBİ'ler veri temelli, hızlı ve pratik çözümler üretebilmek için çeviklik, güven, insan odaklılık ve yönetişime önem vermelidir.
- İnsani kalkınma endeksi 2020'de gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerde keskin bir düşüş yaşadı. Covid-19 dünyanın her yerinde eşitsizlikleri alevlendirdiği için esnaf dayanışması ve

“360 derece” yaklaşımıyla bakacak olursak; Türkiye'nin pozisyonu olumlu, avantajlı ve pozitif ancak revizyon yapması gereken konularda hızlı adım atmalıdır. Bu açıdan yeni problemler üretmeden ve olan problemleri derinleştirmeden esnafımız, değişen gerçekliğe uyum için yeniden konumlandırılmalıdır.

bunu güçlendirecek eğitim ve yönetim örnekleri geliştirilmelidir.

- Daha çok kadınların gelir kaybına uğradığı, işlerini kaybettiği görülmektedir. Bu açıdan aile içi şiddeti de sonlandıracak aile dostu sosyal politikalara ağırlık verilmelidir.

Zor dönemlerin ve tıkanıklıkların yaşandığı her süreç, yeni fırsatlara da zemin hazırlar. Bu fırsatlar zemininde esnafımızı bilgi ekonomisi ve dijital yeteneklerle buluşturmalıyız. KOBİ'lerin kaldıraç etkisi oluşturması için dijital dönüşümüne destek olmalıyız. Bu kapsamda uzmanlar tarafından yapılması önerilen başlıklar ise;

- Standart iş yapış tarzlarını, inovasyona yönelik bir iş yapış tarzına dönüştürmek için her yıl stratejik hedef belirlenmelidir.
- Operasyon odaklılıktan stratejik odaklılığa, fonksiyon odaklılıktan süreç odaklılığa geçilmelidir.
- Karlılığı ve büyümeyi sürdürebilmek için üretim verimliliğini artırma ve ürün maliyetlerini düşürmeye odaklanmalıdır.

“360 derece” yaklaşımıyla bakacak olursak; Türkiye'nin pozisyonu olumlu, avantajlı ve pozitif ancak revizyon yapması gereken konularda hızlı adım atmalıdır. Bu açıdan yeni problemler üretmeden ve olan problemleri derinleştirmeden esnafımız, değişen gerçekliğe uyum için yeniden konumlandırılmalıdır.

KREDİ İLE OLACAK ŞEY DEĞİL, BİZE HİBE GEREK

ŞEREF OĞUZ
Ekonomist - Dünya Gazetesi

Salgın sürecinde esnafın içine düştüğü sıkıntı, giderek derinleşiyor. Mücbir sebep kapsamına alınmayan restoran benzeri 100 bin işletmede, 2 milyon insan, zor durumda... 110 milyar liralık ekonomik büyüklüğe sahip bu kesimi nasıl desteklemeli?

Kira ve doğrudan para yardımı ile başlayan desteklerin, arttırılarak sürmesi gerekiyor. Esnafa gereken, borcunu kapatması için yeni kredi veya yapılandırma değil, işyerinin kapalı olduğu sürede hibe desteğidir. Hibe; borç değildir, vadesi gelmez, faizi yoktur.

Bu arada; lokantaları paket servise sınırlayıp kapalı tutarken, Uludağ otelleri örneğindeki gibi başıboş serbesti, külfetin eşit dağıtılmadığı algısını doğuran ve adalet duygusunu zedeleyen ikircil tutumlardır. Eğer bir tedbir getiriliyorsa, dene-

timi sağlanmalı, hayata geçirileceğinden emin olunmalı...

Benzer sıkıntıyı; Şubatın ilk haftasında açıklanması beklenen reformlar ve acı ilaç tedbirleri için yaşayabiliriz. Bunun yolu, külfeti eşit dağıtmaktan geçer. Alınacak tedbirin hayata geçirilmesi, şeffaflık, adil, kapsayıcı ve iyi iletişim sayesinde mümkün olabilir.

Resmi Gazete'de ilan edilenler, halka benimsetilmez ise uygulama başarısı düşük olur. Gerçekçi tespit, kapsayıcı çözüm ve güvenilir uygulayıcı sayesinde çözemeyeceğimiz sorun yoktur.

4 KRİTİK GÖSTERGE DE YÜKSEK

Yüksek enflasyon (%14,60), yüksek kur; 7,38 TL, yüksek kredi risk primi (CDS); 325, yüksek işsizlik; %12,7... Bu yükseklikten ekonomi nasıl görünüyor dersiniz? Bana

“ Kira ve doğrudan para yardımı ile başlayan desteklerin, arttırılarak sürmesi gerekiyor. Esnafa gereken, borcunu kapatması için yeni kredi veya yapılandırma değil, işyerinin kapalı olduğu sürede hibe desteğidir.

göre tehlikeli irtifada yol alıyoruz ve salgının oluşturduğu küresel türbülânsta öncelik; varılacak menzilden ziyade uçağı havada tutmaktır.

Kartallar yüksek uçar ancak bu, onun yetkinliğidir. Ekonominin yüksek uçuşunda bize gereken; türbülânı azaltmaktır. Reformlar bunu sağlayabilir.

28 Ocak 2021

Mustafa Salih Kamanlioğlu
Mozaik Zanaatkârı

MOZAİK ZANAATKÂRI MUSTAFA SALİH KAMANLIOĞLU:

MOZAİK SANATININ İNSAN PSİKOLOJİSİNE BÜYÜK BİR KATKISI VARDIR

Mustafa bey, ilk olarak okurlarımıza kısaca kendinizi tanıtır mısınız?

Ben Mustafa Salih Kamanlioğlu. 1956 Ankara doğumluyum. Evli ve 2 çocuk babasıyım. İlk, orta, lise ve yüksek okulu Ankara’da okudum. 28 yılımı Milli Eğitim Bakanlığı’nın çeşitli birimlerinde çalışarak geçirdim.

Mozaik tarihi konusunda bilgi alabilir miyiz? Bugüne nasıl gelindi?

Mozaik sanatı M.Ö. 500’li yıllara dayanmaktadır. Sümerler tara-

findan evlerinin duvarlarına kırık seramik veya tuğla parçalarını yapıştırarak başlamıştır. Daha sonraki dönemlerde Mezopotamya bölgesinde gelişmiş, zenginlerin evlerine ve bahçelerine en nadide örnekleri yapılmıştır. Akdeniz’den başlayıp Efes’de devam eden bu sanat 1453’te son örneklerini vermiştir.

Hangi teknikler kullanılmakta, taş türleri hakkında bilgi verir misiniz?

Mezopotamya bölgesinde Dicle ve Fırat’ın geçtiği her yerde şekillen-

dirdiği çakıl taşları mozaik sanatçılarına ilham kaynağı olmuştur. Bu taşların yerlere çizilen resimlerin hayali renklerine göre toplanıp, kırıldıktan sonra uygulaması yapılmıştır. Kullanılan taşlar şunlardır: andezit, mermer, granit, limra, ki-reçtaşı, traverten vb.

Bu sanatın insan psikolojisine etkileri nelerdir?

Mozaik sanatının insan psikolojisine büyük bir katkısı olduğu görülmektedir. Bilhassa oniks taşı; kişileri sakinleştirir. Ayrıca Nazar konusunda etkili bir taştır, negatif enerjilere karşı kişiyi korur. Odaklanma sorunu çeken kişilerde dengeyi sağlar.

Genlere kazandırılması konusunda neler yapmaktasınız?

Otoriteler tarafından zor bir sanat olarak görülse de alınan eğitimlerle, katılan güzel tasarımlarla ülkemizde

parmakla sayılacak kadar az olan mozaik sanatçıların zamanla daha çok artacağını ümit ediyorum.

Son olarak Kepenk Dergisi okuyucularımıza neler söylemek istersiniz?

Esnafın eli, ayağı ve dili olan Kepenk Dergisi yayınları her zaman esnafa ışık olmalıdır. Ahi Evran felsefesini benimseyen anlayışına devam eden bu dergi çalışanlarına sonsuz başarılar diliyorum.

GELENEKTEN
GELECEĞE
KÖPRÜ OLAN
SANATÇI:

BARIŞ MANÇO

Anadolu rock ve pop müziğin önde gelen isimlerinden şarkıcı, besteci, söz yazarı ve TV programcısı Mehmet Barış Manço, vefatının 22'nci yılında anılıyor. Tüm Türkiye'nin, hatta dünyanın tanıdığı bir isimdir, Barış Manço. Özellikle, Türk müziğine sağladığı katkılar ve çocuklara

olan sevgisi ile tanınır. Türk sanatçı, şarkıcı, besteci, söz yazarı, TV programı yapımcısı ve sunucusu, köşe yazarı, Devlet Sanatçısı ve Kültür Elçisi olarak ülkemiz için çok önemli bir yere sahipti. Şarkıları 7'den 77'ye herkesin gönlünde taht kuran Manço'nun şarkı sözlerinde az bilinen toplumsal öğütler bulunmaktadır.

İŞTE BARIŞ MANÇO' NUN ŞARKI SÖZLERİNDEKİ GİZLİ HAZİNELER

"Kul Ahmet Erken Kalkar, Haydi ya Nasip Derdi"

Ahmet Bey'in Ceketi adlı şarkıda Kul Ahmet olarak andığı kişiyi, nasibinin peşinde koşan, yaptığı iyilikleri Allah için yapan biri olarak anlatmıştır. Rızık kavramına şu sözlerle dikkat çekmiştir: "Tanrı bütün kullara rızıkını dağıtırken/Kimi sırt

üstü yatar, kimi boşta gezerken, Kul Ahmet erken kalkar, haydi ya nasip derdi/ kimseler anlamazdı, ya nasip ne demektir."

"Altı Üstü Beş Metrelik Bez İçin"

Sarı Çizmeli Mehmet Ağa şarkısında, "Güzel sevmeyene adam denir mi?/Selam almayana yiğit denir mi?/ Altı üstü beş metrelik bez için, boşa geçmiş ömre yaşam denir mi?" Sözleriyle kefeni kast etmiş ve ölümü hatırlatmıştı.

"Yoksul görsen besle kaymak bal ile/Garipleri giydir ipek şal ile/ Öksüz görsen sar kanadını kolunu/ Kimse göçmez bu dünyadan mal ile" sözleriyle toplumsal değerlere sahip çıkma konusunda nasihat vermişti.

"Kırk Yamalı Hırka Yeter, İdris Biçmiş Der Giyerim"

Dört Kapı şarkısında birlikte yaşa-

Kaynak: fikriyat.com

ma kültürüne ve kanaatin önemine değinmiştir. “Tuz eklemek hakkı bilene/ Sofra kurmasan da olur/ Ilık bir tas çorba yeter/ Rızkım buymuş der geçerim/ Kadir kıymet anlayana/Sandık açmasan da olur/Kırk yamalı hırka yeter/ İdris biçmiş der giyerim”

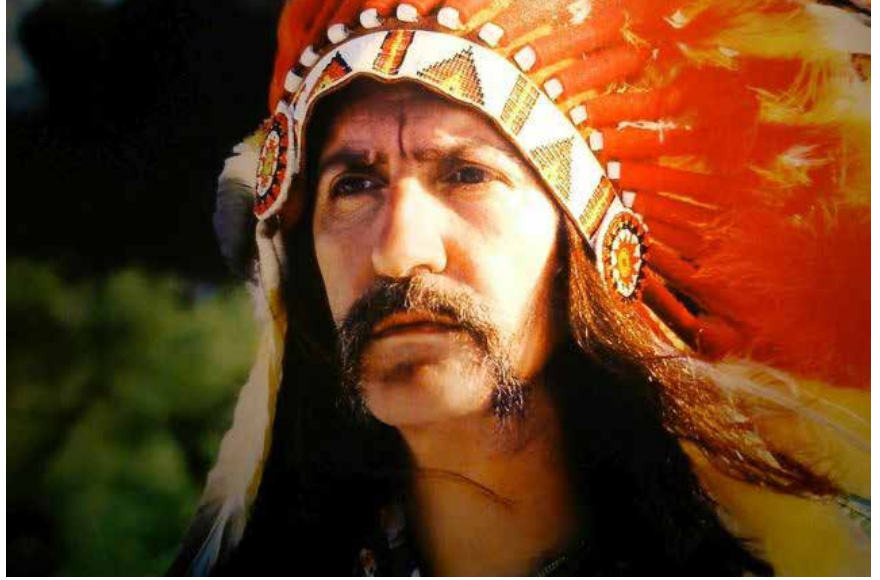
“Aç Gözünü Daha Vakit Varken, Gör Şeytanın Gör Deddiğini”

Paylaşmayı öğütleyen “Dıral Dedenin Düdüğü” adlı şarkıda, manevi olarak kazanç elde edeceğini vurgulamıştı: “Hele destur maşallah bu ne bolluk böyle/Hele destur helalinden kazandıysan söyle/Hele destur gözümüz yok Allah daha çok versin/Ama paylaş, gel beni dinle, paylaşırsan sevaba girersin”

“Ben Bu Yola Kurban Olam”

Gönül Ferman Dinlemiyor şarkısında ölümün yakınlığına vurgu yapmış, dünya malına meyiletmemek gerektiğini söylemişti. Hayatı yol kelimesiyle özdeşleştiren Barış Manço, “Bir gün olur devran döner yollar biter/zengin fakir buradan geçer/kara toprak ver yarimi” sözleriyle dünya yaşamının geçiciliğine işaret etmişti. “Bir gün elbet dolar çilem/Ben bu yola kurban olam”

“Tüm Türkiye'nin, hatta dünyanın tanıdığı bir isimdir, Barış Manço. Özellikle, Türk müziğine sağladığı katkılar ve çocuklara olan sevgisi ile tanınır. Türk sanatçı, şarkıcı, besteci, söz yazarı, TV programı yapımcısı ve sunucusu, köşe yazarı, Devlet Sanatçısı ve Kültür Elçisi olarak ülkemiz için çok önemli bir yere sahipti.

sözleriyle hayatın bir gün biteceğine ve teslimiyete vurgu yapmıştı.

“Kalan Dul Ve Yetim Ne Yer, Ne İçer Hiç Soran Yok”

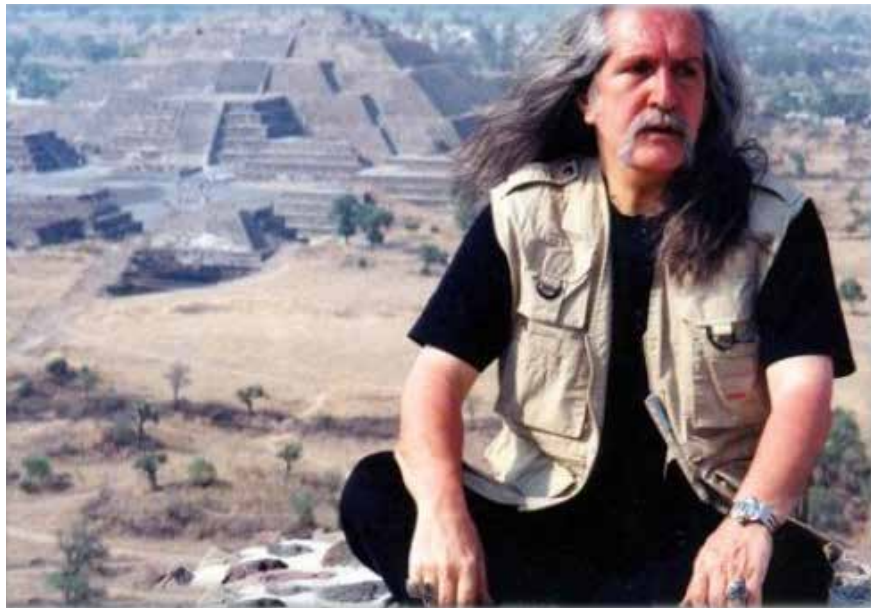
Hemşerim Memleket Nire? Şarkısıyla insanların bencilliklerine vurgu yapmıştı.

İnsanların, diğer insanların hallerine duyarız olduklarını söyleyerek; ırkçılık yapanları ve savaşa sürükleyenleri şu sözlerle eleştirmişti: “Kardeşlik ve eşitlik üstüne uzun uzun nutuklar çekip/Niye senin derin benden daha koyu diyen çok/

Kaşının altında gözün var diye silahlanıp ölüme koşarken/ Kalan dul ve yetim ne yer, ne içer soran yok”

Ömür Bitse Bile Yol Bitmeyecek

Şarkısında insanın hayat yolunu yalnız yürüdüğünü söyleyerek, herkesten şu sözlerle helallik istemiş; ayrıca dünya hayatının bitse bile ölümden sonra yaşamın devam edeceğini söylemişti: “Uçsuz bucaksız bir yolda/ yürüyorum tek başıma/herkes hakkını helal etsin/kalmasın tek bir lokma/bu yolda ölmek var/bekliden dönmemek/ömür bitse bile yol bitmeyecek.”

PAYLAŞMANIN DİĞER ADI; ESNAF Lokantası

Ne kadar zengin de olsan, esnaf lokantasını özlüyor insan. Girdim içeri, oturdum masaya yemeğimi söyledim. Hemen ön masaya bir baba ile kızı oturdu. Garson "Her zaman ki gibi mi abi" diye sordu. Evet dedi babası, yüzü kıpkırmızı. Ama az tavuk suyu geldi ve nedense bir taneydi. Aklıma, ben yedi yaşımdayken annemin vefat ettiği zamanlarda babamın lokantada yaptığı geldi. Parasızdı, ama mutlaka ay da bir defa da olsa çorba ile içimi ısıtırdı.

Üstü başı da düzgün değil baba ve kızının. Acaba neden az ve bir tas çorba? Canı mı istemedi babanın yoksa? Sorsam ya kızarsa? Aklıma bir fikir geldi: Cebimden çıkardım kalemi. Yazdım hemen adisyon fişinin arkasına. Tatlı söyledim, garson hemen getirdi. Kağıdı uzattım, göz kırptım. Okudu, kasaya doğru gidip

patronuna uzattı. O da bana bakıp okey yaptı.

Ayağa kalkıp "Sevgili müşterilerim. Dün benim 20 yıl sonra ilk defa çocuğum oldu. Müsaade ederseniz bugün yemekler benden kabul ederseniz. Ama herkes hem çorba içecek, hem yemek seçecek, hem de üstüne tatlı yiyecek. Allah sizden razı olsun" dedi. Herkes tebrik etti, zaten içeride hepsi hepsi 7-8 kişiydi. Kimi tatlı yedi, kimisi pilav istedi. Ama benim gözüm baba ile kızının üstündeydi. Hiç sesleri çıkmıyordu. Kız yemeğine devam ediyor, babası da küçük küçük ekmek koparıp onun ağzına atıyor. Ama lokanta sahibi uyanık, benden zeki.

Hemen yanlarına gitti. "İkram ve hediye geri çevrilmez Hadis-i Şerif'tir bu kardeşim" dedi. Aldı siparişleri, söylenenden fazlasını getirdi. O

kızın kaşığından dökülen pilavları bile eli ile alıp ağzına atarken gülüşünü unutamıyorum. Babanın da koca koca parça ekmek koparıp etli yemeğin suyuna banışını da. Çaktırmadan onları izlerken ağlamışım. Birkaç damla yemeğime damlatmışım.

Hesabı ödemeye gittiğim de arkamı döndüm onlar görmesin diye. Baktım ki kağıda patron 115 TL yazmış. Almış kalemi eline üçü çizip bir yapmış. Hiç konuşmadık, bir kelime etsem o da ağlayacak. Gözleri dolmuş, sanki yerinden çıkacak. Neyse kapıya çıktım. Bir sağa bir sola baktım. Arabamın yerini bile unutmuşum. Arkamdan garson yetişti. Anahtarı masada unutmuşsun abi dedi. Ne iyi adamsın be abi sen deyince, utandım. Hayırlı işler deyip giderken, son bir cümle söyledi bana: "Abi bizim patronun tek kızı vardı, geçen sene kanserden kaybetti, evlatsız kaldı..."

Kaynak: <https://www.sanalsosyal.com/tr/esnaflokantasi/?fbclid=IwAR1nBvhXL038Uu7wRaCgVpkZvRfi7JPIb52MaWsTEElhykBW2Py2-Y8d8E>

ESDER Kaybolan Meslekler
Fotoğraf Arşivi

ERCAN YOLGİDEN
"Bıçakçı"

Bu topraklarda küçük iyilikler karşılıksız yapılır

İşte bu yüzden **Mobil Şube ve İnternet Şube'den** yapılan **EFT, havale gibi birçok bankacılık işlemi** ile 20 bini aşkın kamu bankası ve **PTT ATM'lerinden** yapılan pek çok işlem **BİZDE ÜCRETSİZ.**

**ŞART
YOK
KOŞUL
YOK**

Üstelik Mobil Şube ve İnternet Şube'den **17.20'**ye kadar EFT yapabilirsiniz.